

ఆంధ్ర ప్రతిది నము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జనవరి నెల 6 వ తేది శనివారము
 సంపుటము. 3. స శ నా మ స ం వ త్స ర పు వ్య మా స శు ధ్ధ శ్ర యోదశి ౧౩. No. 233
 కంఠిక ౨౩౩

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, షరాపు వర్గములు.

25, చై నాటజారురోడ్డు, మద్రాసు.

తెలివిలిసము: "ఉమ్మడియార్" మద్రాసు.

ఈ పటములో కనుపరచినట్టి అనేక విధములైన గాజులునన్నుక ముగానవరముబంగారుగోరయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకు వాసిన గాజులకములున్న అందులకు చుజూరిల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మానద్ద బంగారు గుల్ల నోడాలు, గెట్టివోడాలు, గెట్టిశిలు ఉంగములు, రాళ్ల పుంగములు డాలర్లు, గడియారపు గొలుసులు, కాసుల పేర్లు, పెండింగులు అనేక

విధములైన వెండిపాత్ర సామానము హాజరన యున్నవి. వాణ్యమైన గులుపు వియ్యబడును. 598

శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములు.

శ్రేష్ఠమైన నవరత్నములను సరసముగా కొనుటకు సరియైన చోటు ఇదియే. (681)
 పెల్లిగాఫ్ ఆడను } పురుషోత్తమదాస్ హరిలాల్,
 "OPAL" } 86 నై నపు వాయకపేడి,
 టవల్ } సామాకారుపేట, చంద్రావతి.

షణ్ముగము సస్యము.

ప్రపంచమునందు 70 సంవత్సరములుగా ప్రసిద్ధి చెందినది. 12 తులములు 8 జిబాలు 24 తులములు 1 రూ. పోస్ట్ పేజిలో సహా. ఆర్. కే. గారి మువాసననస్యము లి బుడ్లు ఆ. 12 (682) పోస్టువాక్కు నెం 140 మద్రాసు.

సేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది	తులము 1-కి ...	80.0-0
కుంకుమ పువ్వు	తులము 1-కి ...	2.0-0
గోరోజము, మంచిది	" ...	7.0-0
పచ్చకరూపరం	" ...	2.0-0
అదిపచ్చికానా లేక జున్ను	" ...	3.8-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, లండన్ మద్రాస్.

Now Ready! In Big Types!! For Delivery!!

The Bronze Statue, or THE VIRGIN'S KISS.

By G. W. M. Reynolds.

In 4 Vols. (Rs 2 post free). The characters in this novel are of interesting attractive and instructive nature. As a Mighty warrior, Timely savor of the weak, Good counsel. True friend, Charming and Truthful lover, &c., Sir Ernest De Colmar is foremost among the several heroes introduced in the novels by the author who is unrivalled in the formation of his plots which are invariably of heart-thrilling nature. The description of the tribunal of the Bronze Statue, the character of the Baron of Altendorf, the feminine characters such as Satanais, Emilia, Angela, and Gloria which are of different varieties will completely excite the mind of the readers and expose several excellent morals. 1 to IV Vols ready for despatch.

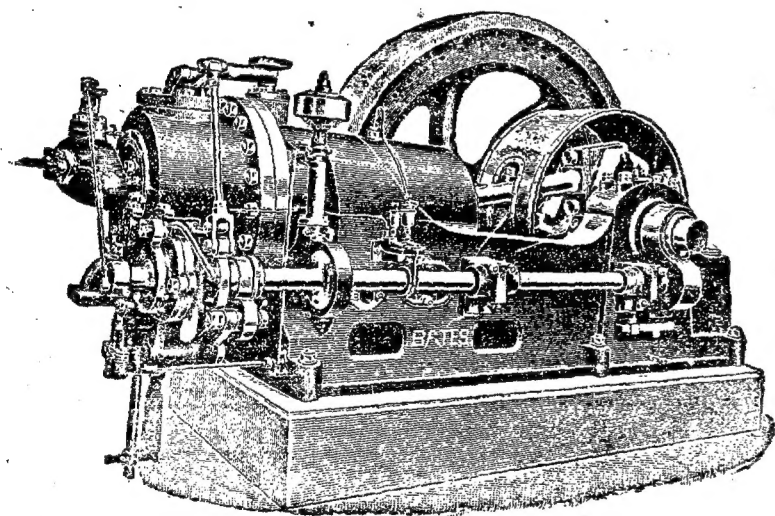
A perusal of the novel will, we are sure, convince the truth of the above allegations.

Price:—Per Vol. As. 12, Per Set. Rs. 2; Post Free.

The Superior Watch Co.,

6, Venkatesa Maistry Street, A) Madras, T.

బేటుగోల్డు మెడల్ శెమిడిశల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రొత్త టయిపు ఇంజనులు యెటువంటి చిక్కినయిన క్రూడ్ ఆయిల్తో నయినను నుమారు ఒకమాసము వేరయి జరు విప్పి శుభ్రపరచ నక్కరలేకయే మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులవలె యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కరలేక వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్ నగము మాత్రము యీ యింజనులు తీసి కొనుచు వాటికంటె వేయిరెట్లు తృప్తి కరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్రములు మొదలు 65 గుర్రముల పనులవరకు పట్టుకొని స్వేరు సామానము సహాయ పుడును స్టామల్ సిద్ధముగా నుండును.

109-141

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., ఇంజనీర్లు, మద్రాసు.

(బాంబాయి:—బెజవాడ. రాజమండ్రి)

ఆంధ్ర రాష్ట్రముకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన

"ఆంధ్ర శి గ రె ట్లు"

615

(కోడిపుంజు మార్కు గలవి)

ఈ శిగరెట్లు ఆంధ్రరాష్ట్రమున పెరిగిన మేలైన పొగాకుతో ఆంధ్రులగు మానవ తయారుచేయబడి, అనేకులచే మెచ్చుకొనబడినవి; కాన వీనిని ఆంధ్ర గొట్టియలగు మిరందను అభిమానించి, ఉపయోగపరచి గౌరవముల నరసి, మీ స్నేహితులకును పరిచితులకును బెల్ల ప్రార్థితులు. ఈ క్రింది ఆద్రెస్సుకు వ్రాసిన విషయములు తెలియగలుగు.

ఆంధ్రరాష్ట్రమున ప్రతి ముఖ్యపట్టణమునందును ఏజంట్లు కావలెను.

యూనివర్సల్ టుబాకో కంపెనీ,

6, జనరల్ ఫీటర్సరోడ్, మాంటురోడ్ పోస్టు, మద్రాసు.

ఇతరులను విడువవద్దు.

(౧)

మీకు లేకుండ వాళ్లు మంచిని నైకొనుదురు.

ఈ గొప్ప అన్యాయల్ సేలులో మమ్ము ఒక తూరినచ్చి చూడండి. అది సిసెంబర్ 4 - వ తేది మొదలుకొని ఒక నెలవరకే నడుచును. మీరు ఇదివరకు ఇటువంటి బేరముచేసి యుండరు. పత్తి, పట్టు, కంబళ్లు, లినెన్ ఇంక అనేక రకములలోను, అడ వాండ్రును బిడ్డలకును మగవాండ్రు ఇంగ్లీషు రకములలోను మనదేశపు రకములలోను గలవి అమ్ముబడును. (630)

ఎల్. దయారామ్ అండుకో,

181 చై నాటజారు రోడ్, మద్రాస్.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0.6-0

తలనొప్పుల మాన్పును.

వాయుపుపోట్ల పోనొప్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల

బారదోలును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదగినది.

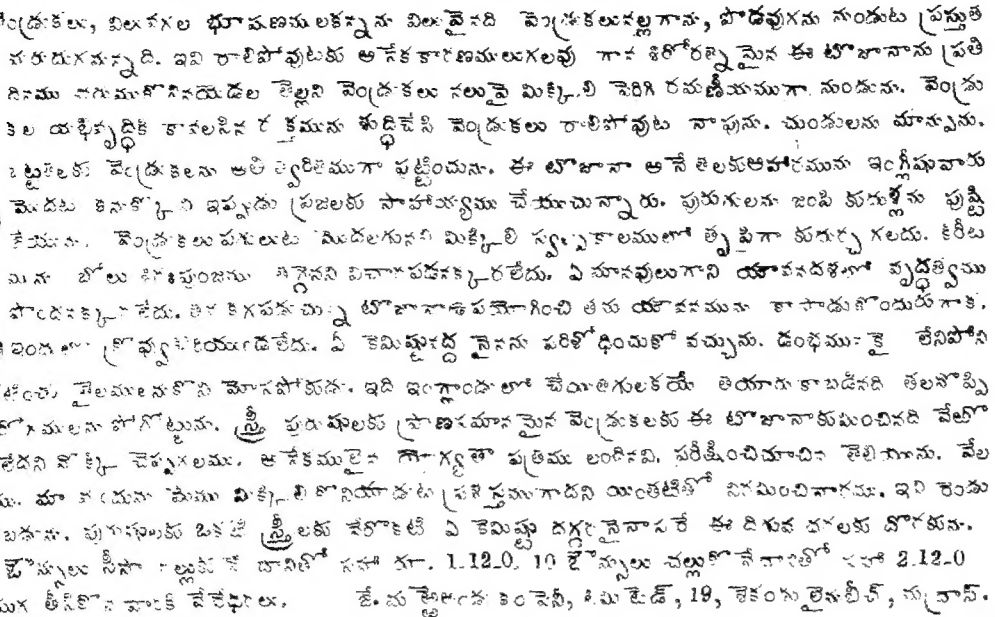

వసమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

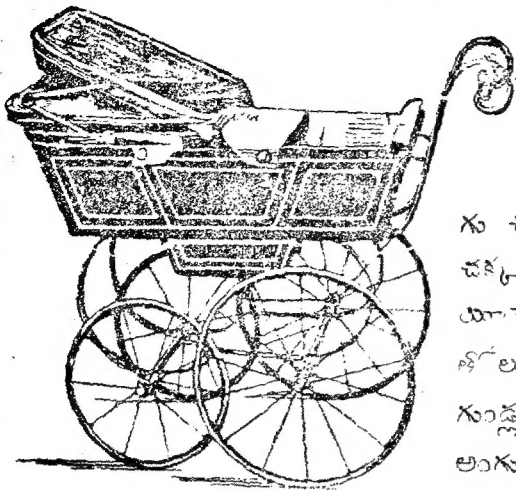
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లండన్ మద్రాస్.

593

వాపసుచోవివయోదల పుస్తకమువలన తిరిగి యిచ్చెదము. సేతు బదర్పు, మచిలీపట్టణము.

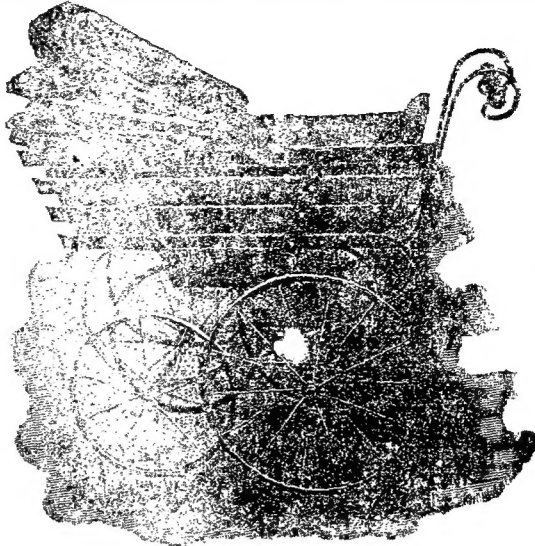
నూతన సంవత్సరమునకు చౌక యగు తొట్టిబండ్లు

లిటిల్ జెమ్.

మా లిటిల్ జెమ్ చాలకొద్దమోస్తరుది. మంచి తొట్టియు, నాగు చక్రములును, తొట్టిలో చక్కని దూదిదిద్దుచు, మంచి యీకారపు కప్పు అమెరికా కోలు ఇత్తడి మాంటుచు, గుండ చక్రములు 18x14 అంగుళములుగలిగినవి గలవు.

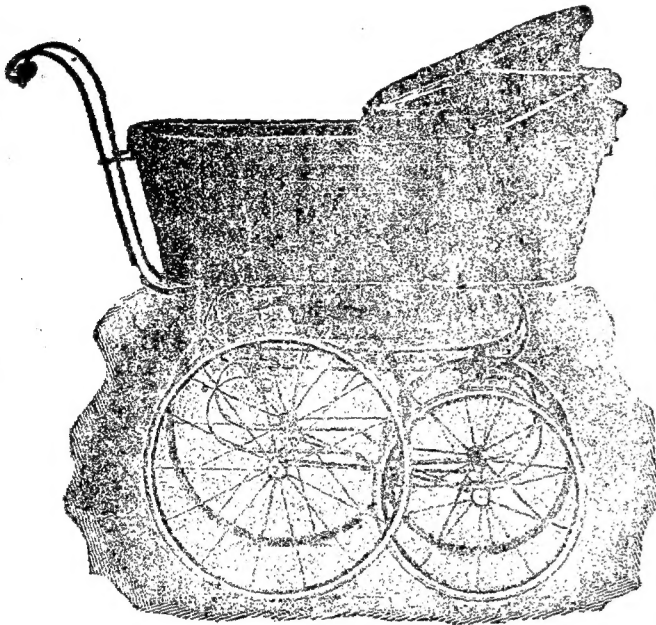
గోధుమ, ఆకుపచ్చ, నేపీంగులలోను గలవు. వెల రూ 45-8.

ది డేరీమ్.

ప్రశస్త మయినట్టియు, చౌక తొట్టియు, కొయ్య వనితనమును పటములో నున్న తీరు కప్పు. 18x14 అంగుళములు. మంచిదూది దిద్దును, రబ్బరుచక్రములు. గోధుమ, ఆకుపచ్చ, నేపీంగులలో

వెల రూ. 45-8.

బ్రెస్టెక్.

బ్రెస్టెక్ తొట్టి చాలకొద్ద ముందు వదియు, అంతయు గట్టి ఇనుపచక్రము లో దిగింపబడినది. దూదిదిద్దు, అమెరికన్ లెజర్ ప్రాసు మాంటుచు, పటము లో నున్న తీరు నీటి ని కాయుపయోగము. 14x18 అంగుళముల రబ్బరుచక్రములు. బిడ్డల కొని ఇద్దరు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

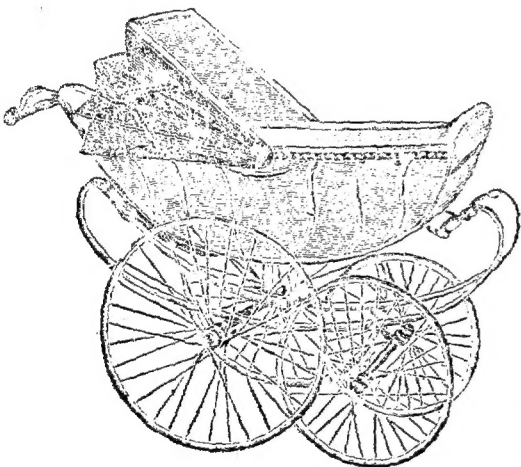
వెల రూ 45-8.

ది రికార్డు.

మాక్రొత్తమోస్తరు తొట్టిబండ్లు న విద్యుచ్ఛక్తితంత్రు లతో కట్టబడినవి దూదిదిద్దును అమెరికన్ లెజర్ ప్రాసు మాంటుచు చక్కని ఆకారపు కప్పును 18x14 అంగుళముల చక్రము. గోధుమ, ఆకుపచ్చ, నేపీంగులలో గలది.

వెల రూ 45-8.

ది కార్లిక్తు.

చక్కని తొట్టిదిద్దును, మంచిపప్పును చూచుటకు అందమైనదియు రబ్బరుచక్రముల వేసికొనుటకువీలుగలిగినదియు నీటిని చొప్పించు ని కప్పును 23x16x1 అంగుళముల చక్రములు ను నానావిధ రంగులను, పటముల నున్న తీరున నుండును.

ప్రత్యేక మూల్యము వెల రూ 79-8.

వైటవేవారి

ఇంప్రూవుడు కొలేప్పబిల్ బండి.

విభాగమునకు అభాగము చాల చురుకైనగా మూయవచ్చును. తేజవనచ్చును. దిద్దు మెత్తలు చాల ప్రత్యేకమైనవి. బాడియ తియు నల్ల ఇనెటల్ వేయబడినది. 10 అంగుళముల మధ్యకొలత రబ్బరుచక్రముల చక్రములు అంతయు నవీనపు రకముగా కట్టబడినవి.

వెల రూ 49-8.

ది 'ఎంప్రెస్సు.'

ఈ మడతిబండి బజారులో చాల తక్కువఖరీదు గలది. తివాచీ ఆసనము గలది. చేతులు మంచివియును, చక్కని రంగు వేసినవియును సరిగా పటము మోస్తరుగానే యుండును.

ప్రత్యేక మూల్యము రూ 14-8.

విలాసము:— వైటవేలెయ్ డ్ లా కంపెనీ,
పోస్టుబాక్సు నెం 304 మద్రాసు.
సీమలో రిజిస్టరు కాబడియున్నది.

WHITEAWAY, LAIDLAW & CO. LTD.,
POST BOX 304, MADRAS.
(INCORPORATED IN ENGLAND.)

నెం 11 రు వదచులై మేస్త్రి వీధి, మద్రాసు

కలకత్తా ఆంధ్రులు

ఆంధ్ర వేదకుని సత్కరించుట

వేంకటప్పయ్యగారి యుపన్యాసము.

(మా స్వకీయ విలేఖరునియొద్దనుండి.)

కలకత్తా జనవరి ౪-—లక్నోనుండి తిరిగి స్వగ్రామమునకు బోవుచు యిక్కడ శ్రీయుత కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు దిగిరి. వారిని యిక్కడనున్న యాంధ్రులు గొండురు సన్మానించి తమకొక యుపన్యాస మిప్పించుచునని వేద వా రందుల కంగీకరించిరి. అందునిమిత్తము, నిన్న సాయంత్రము ౮ గంటలకు జాలబాబుగారి కిది నెంబరు గృహమునం దొక సభ సమావేశ మయ్యెను. రహదారి 40 నుండి యాంధ్రులు సభకు విచ్చేసిరి. ఇంకను జాలవారి వచ్చియుండుననిగాని ఆనాడు బడు లందుటవలనను, కొందరు స్వగ్రామములకు బోయి తిరిగి రావలసివలనను, సభయర కొందఱకు సరిగ తెలియక పోవుటవలన విస్తారమునంది గాత్రము. సభ సమావేశమవారిలో కొకరైన వి. వి. కృష్ణయ్యగారు ప్రభుత్వమున లేచి వేంకటప్పయ్య పంతులుగారిని పూజమాలాలంకరములతో జేసి యుపన్యాస మిచ్చు ప్రార్థించిరి. వేంకటప్పయ్య పంతులు గారు లేచి యిట్లు పురుషుడవారైనట్లతో నుచ్చరించిరి. — సోదరులారా! మీరు నాకు నేనుజేసిన గౌరవమున కెంతయు సంతసిల్లుచున్నాడను. మీ కెన్నియో వందనములు; నాకు మీరు చేసిన సన్మానమునకెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఇక్కడ చదువుకొనుచున్న మీలో చాలవంది పెద్ద పెద్దపేరిక్షులకు జదువుకొనుటకు వచ్చినందుకు సంతసముగ నే యున్నది. మీలో చిన్నచిన్నపేరిక్షుల నిమిత్తము వచ్చినవారు కూడ తగినంత గౌరవము నున్న గాని రాకయుండురు గాన వది కూడ సంతసింపవలసిన విషయమే. పూర్వము మేము చదువుకొనుచుండిన కాలములో మా స్వగ్రామములనుగాని, మాదగ్గరనున్న పెద్ద పట్టణములనుగాని విడిచి పెద్ద పెద్ద పట్టణములకు బోయి విద్యాభ్యాసము చేసికొనుట కెన్నియో యి బృం దు లు ను, యడ్డ వాట్లు ను యుండెడిది. ఒకమూల పెద్దవారు ఒకప్పుడొకరుండెడిరి. ఒక ప్రక్క రయిల్లు లేకుండెను. దూరప్రయాణము జేయవలసి నచో పొగయోడమీద బోవలసియుండెను. నేను చెన్నపట్టణములో చదువుకొనుటకు నిశ్చయించినప్పుడు కాకినాడకు బోయి యిక్కడ మరయొక స్నేహితునితో పొగయోడ నెక్కి చెన్నపట్టణము బోయి ఆక్కడనుండి ఖర్చుకు సాము పంపుచుని యింటికి తిరిగివచ్చి సంతపలసి వచ్చెను. కనుక యప్పటికాలములో నన్ని కష్టము లుండెడివి. విద్యాభ్యాసము జేసికొన నభిలషించువారు బహు కొద్దియంది. ఇప్పుడన్నచో యన్ని విధముల కాలము మారినది. మీరు మీ స్వగ్రామములవిడిచి యింత దూరములో నున్న యాపట్టణములో విద్య నభ్యసించ వచ్చుటెంతయు కొనయాడ దగినది.

మనలో జాలకాలము క్రిందకు మన పురాణములలో వ్రాయబడిన యంశముల గూర్చియు, వానిలో గ్రహించవలసిన విషయముల గూర్చియు, తెలిసికొనుటకు బ్రయత్నించు వారిలో జాలవంది లేకున్నాడు. ఇక్కడనున్న బోసుగారి వంటి మహానీయులు బహుకొద్దియంది. వీరు ప్రతిపక్షపుయందును జీవ మున్నదని నిర్ధారణ జేయగలిగిరి. ఇందులే చదువులేనది సందేహింప వలదని వాక్యము నిజమని నిర్ధారణ చేయగలిగిరి. ఇంకొండు దేశములో నొకరు క్షీరసముద్రమును ముఖించుటకు గూర్చి యుచ్చరించుటలో నానిని అణువుయొకముగ నున్న వానిని వలయాకారముగ ముఖించుటవలన జంతుసాముగి వెలు వడుచున్నదని జెప్పిరి. ఇట్లు అనేకులు అనేకవిధముల క్రొత్తవానిని నిరూపణ జేయుచున్నారు.

మనవారిలో నింత బుద్ధివిశాలురు యిప్పటికి నొక రైనను లేరును విషయము కనుచింతాకరము. నునకు ముఖ్యముగ గావలసినవి ఆర్థికశాస్త్రము, స్వయంప్రకటన సామర్థ్యములు. ఇవి యుండినగాని మన మభివృద్ధి జెందజాలము. పూర్వకాలములో నివియన్న నేటియో తెలియకుండెను. రాను రాను విద్యార్థిగర్వతలన చునవారు గొంతవరకు చెలిసికొను చున్నారు. ఆ ఆంతయు సంతోషకరము. పూర్వకాలములో మా చిన్నతనమును రావుబహద్రుగ వీరేశలింగం పంతులుగారు 'వివేకవర్ధిని' యను నొక వారపత్రికను తదితర పత్రికలను ప్రచురించుచుండెడివారు. అందులో ముఖ్యముగ 'వివేకవర్ధిని' చేసినవని యింతంత యని చెప్పు నలవికాదు. ఆ పత్రికా మూలమునను తదితర ముల్లగు పుస్తకములు, ఉపన్యాసములు, క్రియలు

వీనివలన వీరేశలింగంపంతులుగా రెంతయు బాటుపడి వారు మన దేశోద్ధారకులలో నగ్రగణ్యులును, మార్గదర్శకులును, ఆంధ్రపితామహులను బిరుదాహులునై యున్నందుల కెంత యు సంతసము. ఇటీవల ననేకులు బయలుదేరిరి. వారుకూడ వారి యథాతే తన బాటుపడుచున్నందులకు సంతోషముగాని యిదిచాలదు. మన మెవరమో చాలవందికి దెలియదు. తలపాగా యున్నంత నే మద్రాసువారనే భావించబడుచున్నాము గాని మన అనవ సోదరులకు మనకును గల తారతమ్యములు చాల మందికి తెలియకున్నవి. మనదేశదర్శి కొద్దికాలము క్రిం దటి వరకును అనుగంటియే యున్నది. పుస్తక రాజములలో కెల్ల ముఖ్యమైనదై ప్రపంచవిషయముల నన్నిటిని సమ గ్రము గలిగి యుండిన ఆంగ్లవిజ్ఞానకర్ష్యముగను మన యాంధ్రులగూర్చి మూడు నాలుగు పుటలకంటె. అధికముగ వ్రాయబడి యుండలేదు. మన యనవ సోదరులగురించి మట్టుకు గమామి ముప్పుదిఫుటలవరకు వ్రాయబడి యుండెను. కనుక మనదర్శి యంత తక్కున స్థితిలోనికి వచ్చిరి. కాని యాపుస్తకములో మనలనుగూర్చి వ్రాయబడిన యంశములు బహు కొద్ది యైనప్పటికిని మనలగూర్చి పెద్దవాక్యములు మెండు గనుండి, చునవారి యాదాద్యగుణాతిశయములును, నున పూర్వులు నాదికావ్యాచారము మొదలకు పులుల చేసెడి వారనియు ఇత్యాదిసంగతులు మట్లు కున్నవి. మనలో నాయకులు చాలవంది లేరు. ఉన్నవారిలో గూడ బహుకొద్దియంది యాన్నత్యస్థితిలోనికి వచ్చిరి. సామ్రాజ్యగానన సభలలోను, తక్కిన శాసన సభలలో నున్నవారు తక్కినరాష్ట్రములలో నున్న సభ్యులతో సరిపోల్చి చూచిన మొదల వీరి లోక మ జాలవరకు కృషి చేయవలసియున్నది. అందువలననే దేశీయ సభా విషయవిచారణ సంఘములో గూడ మనవారి మాట యంత పెద్దకున్నది. ఇందువలన నేను వారి నేమియ గౌరవపరుచు నుద్దేశముతో జెప్పలేదని గ్రహింపుడు. వారిలో జాలవంది లేమ స్వలాభములను విడిచి లేమ యథాతే తో దేశాన్నత్యముకొరకు బాటుపడు చున్నారు. అది యంతయు సంతోషకరమైనసమాచారమే. నాయుద్దేశ మేమన వారింతకంటె అధికముగ కృషి చేయవలసినదను కోరికతప్ప మరయొకటి కాదు.

మన దేశముకంటె వంగదేశ మెంతయో యాన్నత్య మెందియున్నది. దానిలో చాలవంది ప్రముఖు లున్నారు. ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క యోధునివలె కన్నులునున్నారు. ఒక్కొక్క రొక్కొక్క కాఖయందు తయరెట్టివారిదేశ మందు బహు కొద్దియంది యున్నారని చూపునంతటి యుత్తి క్షతవీరి యున్నారు. బోసుగారు, న్రజేంద్రనాథ సీలుగారు మిట్టగుారు, భానర్జీగారు, ఘోషగారు ఇత్యాదు లీ దేశ మందే గాక ప్రపంచయందు గూడ మిగుల ఖురత వహించిరి. వారిలో తులతూగువా రిలోకమందు బహుకొద్ది యంది. అట్టి వారిని నునము ఆదర్శకులనుగా వీసికొని నున జీవితమును గూడ నట్లనే ధాసోహముకు కున్న మట్టి భువనంతుల నునకు కను, ఒక్క కాఖయే మన ముఖ్యము క్షిదాయక మని గ్రహించి దానిలోనే యుత్తిలమై మన యంతటివా రొకరు లేదని జగతికి జూప ప్రయత్నింపవలెను. అట్టివారు మన యాంధ్రులలో జాలవంది యందురుగాక. మీర లందరు గుట్టి వాగుటకు బ్రయత్నింపవలయును. అందరు యొక్క రీతి తెలివగులవారు కాకపోవచ్చును. కొందరు మిగుల వాహ్యుగలై క్రియలక్రింద నెను పలుకులను మార్చజాలకుం దురు. కొందరు కొద్దిగ మాటలాడ క్షేగలిగి అధికముగ పనిచేయ క్షేగలిగి యట్టి పనులు చేయుదురు. మరి కొందరు మరొక విధముగ నుందురు. ఇది ప్రాపంచికధర్మము. వీరి యెట్లున్నను మీరలందరు లేమ తమ క్షేత్రకొలది లేమ యభి వృద్ధికి బ్రయత్నించుదు, గొప్పగొప్ప వారిని లేమ యాదర్శ కులముగ వీసికొని యాన్నత్యతలెండి దేశాభివృద్ధికి పాటుపడుదురు గాక.

మీరలంద రియూరిలో నొక్కచోట కాపురముండిన నన్ని విధముల శ్రేణుగ్రూహులు యుండియుండును. అందుల కొక వసతిగృహ ముండిన భాగుండెను. మన దానకర్ణులని భ్యాతివహించిన పితాపురమురాజుగారింటివారు దలంచిన నొక్క నిమిషములో కొనసాగును. వారు తప్పక మీకు సహాయ మొసంగుదురు గాక. ఇచ్చట సామ్రాజ్యకానన సభవారు కూడుచు, ఈ పట్టణమే హిందూదేశమునకు ముఖ్యపట్టణమై యుండియుండిన యెడల దయాపూర్ణులైన దొరతనమువారు మీ కేవిధమునవైనను సాయమొసరించి యుండురు. అది కాక పోయినప్పటికిని శ్రీ పితాపురమురాజుగారింటి వారును, బొబ్బిలి మహారాజులుంగారు లేమకు ఉదకమండలములో

కట్టించిన లాల్ యింట్టిటూటూవిధముగ నిక్కడ నేర్పించునను పాయముకొర కొక వసతిగృహము సంపాదించి యుత్తురు. అట్టి మహారాజులు మన యాంధ్రదేశమున దనేకు లున్నారు. అట్టివారిలో నెవరు దలంచినను మీ కొక వసతిగృహ మనతి కాలములో గలుగును.

మీ రందరు తేమముగ నుండి మీ మీ యుగ్యములు లలో జయములొందు నెల్లకాలము నుఖముగ నుండురుగాక యని యాశ్వసుని బ్రార్థించుచు నే నింతటితో విడిమించుచు!

వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు మృదునందంజునిగను ఆహ్వాదకముగను, ప్రోత్సహ పూర్వకముగను సమారము యొక గంటవరకు ముచ్చటించిరి. ఆహ్వాదము ప్రయతి వి. రంగాచారిగారు జేచి నెవరు ఉపన్యాసములకు నిశ్చలము లిచ్చు భాగ్యము లభించిందనుల కెంతయు సంతసిందినని యును, వేంకట ఉప్పయ్య పంతులుగారిని ఆంధ్ర వారి పలలో నొక గొప్పవాడగ నొలిపవలసి యన్న నొప్పు. ఆ గాంధ్రోద్ధయముకొనకై సోదయాదర్శిని వినియోగించునని యన్న రనియు, ఆంధ్రనాయకులలో మొదటివాని నీరేశలింగం పంతులు గా రనియును, లేమనాతే భావోద్ధాతగానిగాని మృత పదని గాంచినవారు కురుబాద అప్పారావుపంతులు గా రని యును, ఆ తరువాత కలియుగభీరునేమి లగు దానమూర్తి నాయకుగా రనియు, ఆదైని దేశాభివృద్ధికి విని క్షేత్రాలది పాటుపడుచున్న పంతులుగా రనియును, వారు మర గాందు గల యభిమానముతో నిచ్చట నిలిచియుండి యుపన్యాసించి నందులకు మా కృతజ్ఞతా పూర్వక కందకము లంకొక్కను మని ఆహ్వానము జేసినవారి తరపునను, సభవారకృతనకు కొరె. వి. కృష్ణయ్య, జి. ప్రకాశరావు గాల్గురు, సమావేశమునిమి ర్తము లేమహానిచ్చిన అప్పయ్యకాశ్రీ గారికిని కలనా ముసం గిరి. ఆదైని అప్పయ్యకాశ్రీ గారు కొంతసేపు ముచ్చటించిన తరువాత సభ జయప్రదముగ ముగిసినది.

గుంటూరుజిల్లా లాల్పురములోని సునన్వతీగంధ నిలయపు చతుర్థవాని కోత్సనము జనవరి 1వ తేదీని చాల పత్రికరసింహముగారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగింది. సుమారు 200 మంది సభ నలంకరించిరి. విద్య దాని యభివృద్ధిమాగ ములు, వికమర్త్యము, ఆరోగ్యము, స్వయంసహాయము, లంచములు మామూలుమున్నగు విషయములను గురించి యుపన్యాసములు జరిగినవి. అగ్రాసనాధితి యుపన్యాసమును ముగించిన వెనుక రాత్రిపాతశాల విద్యార్థులకుచినక బహుకులను పంచిపెట్టిరి. ప్రాతిఃకాలమునందు గ్రామమునందు సరస్వతి దేవిపటము నూరేగించిరి.

గతవారము బొంబాయిలో శ్రీగురరణంబుల విశేష ముగ తగ్గినవి. ఆ వారమున చరిషోయినవారి సంఖ్య ౧౭౭. అనగా మైలునకు 2౩. ౩4 చొప్పున బడినది. ప్రోత్సహ కచ్చిన వారిలో ౩6 కందణములను తీసివేచుగా మిగిలినవారి సంఖ్య ౧41. అనగా మైలునకు పడిన సుగణసంఖ్య 2౩. ౩౪. ఈ వాగము నకు క్రిందటి సంవత్సరములో సరియైనవాగమునకు పడిన మైలు మగణసంఖ్య 26. 16. గంకత్సములకు ప్రోత్సహపడిన మైలు మగణసంఖ్య 29. 46. శ్రీగురుగృతకు నాయకుల సంవత్సరము పూర్వము పడినసంఖ్య 2౩. 41. గంకత్సములకు విశేషమైన మార్పు కలుగ లేదని ఇందువలన తెలియుచున్నది.

సంక్రాంతి పండుగ బహుమతి

చక్కని ఇంగ్లీషు సా క్లెల్లు లీవరుగ గి రూరము. మునుపటి నెల ౩1-౧-౧1. ఇప్పుటి నెల ౩1-౧-౧1.

— డి. వి. ఖమ్మల శేఖరి.

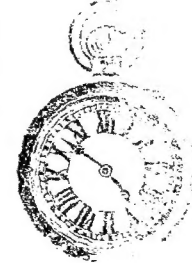
5 గంటల గ్యాజెట్ కలను.

దినిని సేసుచున్న శేఖరి

గా ఆంధ్రులకొక క్షేత్ర మ్పించి యున్నాము. ఇతర కంపెనీలో ఇంత తినిగ్లను ధరకు ఈ గ డి యారము దొరకదు. ఈ జనన నెల

లోపల తెప్పించుకొను ఆంధ్రపత్రిక చందా దారులకే యీ వెల కివ్వబడును.

చిరునాను: ఎల్. ఎస్. యశోదానందన్ కంపెనీ 5 గోపానాహుబిధి, జాబ్బిటప్రక, మదరాసు.

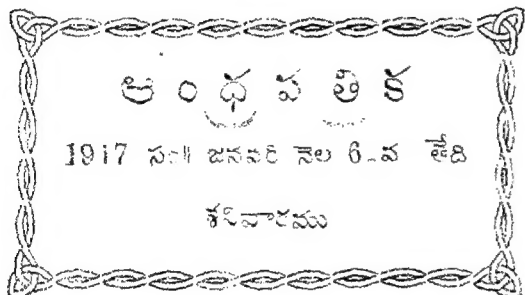
వరదలు - ఆంధ్ర పత్రిక నిధి

(-0-)

చెన్నై పరిశ్రమ కార్యాలయ విభాగము 9.0.0
ఈ తొమ్మిది రూపాయలతో నీ న్యాయశాస్త్ర
కార్యాలయములకు మొత్తము రు 100-1-0 లు
ఈ నిధి కొరతకి వడసేయు దైరి.

విషయానుక్రమణిక.

భాగ్యంకోట ఎన్టీయూ 2
మా ఆమెరికా బాబు 4
కలకత్తా ఆంధ్రులు 5
ప్రధాన వ్యాసము 6
సంఘసంస్కరణ మహాసభ 6
బరోడా వస్తుప్రదర్శనము 7
విరోహమునా సంగ్రామము 8.9
విశేష సంగ్రహము 10
దేశీయ తంత్రవాదము 11-12
ఇంగ్లీషు సంతివాదము 14
మన దేశపు రాయతులక్రింది

సంఘసంస్కరణ మహాసభ.

స్వస్థివికాసము నివృత్తియందును ప్రవృత్తి
యాదను గోచరమగుచున్నది. వికాస మేకత్వము
నందును అనేకత్వమునందును గోచరమగుచున్నది.
ఏక మనేక ప్రత్యేకలక్షణములను గలిగి వ్యక్తిత్వ
మును బొందుచున్నది. అనంతమైనవ్యక్తిత్వవికాస
ము ఏకత్వభావమునకు సాధన మగుచున్నది. ఏకా
నేకత్వసంబంధమును భిన్నము తత్వపిత్తి. తత్వ
మన్యాది మహావాక్యములు ఏకత్వమును ప్రతిపా
దించు చున్నవి. విచిత్రమైన విశ్వము అనేకత్వము
ను ప్రకటించుచున్నది. విశ్వవికాసము సమత్వము
నందు సాధ్యమే ప్రత్యేకత్వమునందు సాధ్యమా
యను టివాదమున తత్వముల కాదికాలమునండి
యను భేదభావమునకు గారణమైనది. కులములు
జాతులు మతములు భావములు రాజ్యములు ధర్మ
ములు స్వాత్మ్యమును ప్రకటించు చున్నవి.
త్రైప్రపులు త్రైప్రవసుతములు మహమ్మదీయులు
మహమ్మదీయమతమును హిందువులు హిందూ
మతమును స్వాధీనుచుచున్నారు. ఏజాతివారు వారి
జాతిని సంగ్రహించు చున్నారు. ఏ కులమువారు
వారి కులధర్మములను కొనియాడు చున్నారు.
ఈ భావములు ప్రత్యేక స్థితిని సంగ్రహించు
కొనుటకై ఏర్పడినవి. ప్రత్యేకస్థితి సంగ్రహము
సామాన్యసంగ్రహమునకు విభూతిమగుట సహ
జము. స్వక్రీయ వికాసమునకు పరుల వినాశన
మనసరమా యను సమస్యను నిర్ణయించుట
దుస్సరముగాదు. పరుల వికాసమునకును స్వక్రీయ
వికాసమునకును సామ్యత్వము గల్పించుట సుల
భము. ఎవరి కర్మయందు వారు విరోధభావము

లేకు ప్రవృత్తులైనపుడు సామ్యత్వభావము సాధ్య
మగుచున్నది. దేశీయమునకు స్త్రీలు పురు
షులు, అధికారులు కర్మకారులు, శ్రీమతులు
సామాన్యులు, వృద్ధులు యువకులు, పాలకులు
ప్రజలు సమానముగ దోష్టమగుచున్నారు. మరె
మానము భేదమునకును నిరసనమునకును కైర
మునకును గారణ మగుచున్నది. అనంతకోటిరూప
ములతో నిండిన విశ్వసమునకు వ్యక్తిత్వము
సహజధర్మము. వ్యక్తులు దహంభావము పరికిల్పి
తము. వ్యక్తులు దహంకార మనుకారములు
విజ్ఞానవ్యాపనమువలన సంతరించుచున్నవి. విజ్ఞాన
వ్యాపనమువలన ఛితియందసాధ్యమైన సమాన
త్వము భావమునకు సాధ్యమై సాంస్కరణము
నకు ధర్మఫల మేర్పడుచున్నది భగవద్వ్రతమునకు
పండితులు సమదర్శులును శ్రీకృష్ణుడు బోధిం
చెను. ఆ భావమును గ్రహించిన వారలకు సాంస్క
రణము సకలరంగములందును సాధ్యమగుచున్నది.
సకల సాంస్కరణములకు ఫలము మానవ
జాతివికాసము. స్త్రీల దర్శక ని మ్న జాతుల
పతితత్వ విలంబముల మృత్యుముఖము కులకా
న్యము బాల్యవివాహములు పీడితుల కష్టపరం
పరలకు గారణము లగుటయే కాకను సానుబల
మునకు మానవ వికాసమునకును ప్రతిబంధక
ముగా నున్నవి. పదిమొగుకోట్ల యబలల మృ
త్యు లము భారత జనాభి మృత్యుము గాదా? నాలుగు
కోట్ల నిన్నుజాతుల మృత్యు భారతమాతకు ముఖ
హేతువు కాదా? చాల విలంబముల బలవంత
వైధవ్యము మాతృభూమిశోభకు కళంకదాయ
కము గాదా? భారత జాతీయ బలమునకును
భాగ్యమునకును ప్రతిఘాతమైన సాంఘిక న్యన
స్థలు సాంస్కరణమును మౌడవలమును ఈ
సాంస్కరణములను మనము దయాదాక్షిణ్యభావ
ముతో మనపోదరులకు ప్రసాదించుచున్నా మను
భావమును మనము పరిహరించవలయును. ప్ర
ప్రథమమున రానుమోహన విద్యాపాగరాది
సాంస్కర్యము దయాప్రబోధితులై సాంస్కరణము
నకు పూనుకొనిరి. ఏ రేశలింగము పంతులుగారు
దయాప్రసాదమునై పురస్కారము ప్రయత్నము
నకు పూనుకొనెను. జాతీయ ప్రబోధమువలన
నిపు జాభావ సుతరించుచున్నది. వ్యక్తిత్వమున
కాధారమైన సమత్వమునకు సమానస్వత్వములు
ప్రతిబింబితము లగుచున్నవి. అనంతమునైన విశ్వ
రూపములు విశ్వాంగములు. విశ్వాంగములకు
చిన్న పెద్ద భేదములేదు. ఉచ్చస్థితభేదము లేదు.
ఉపయోగానుపయోగ భేదము లేదు. విశ్వవికాస
మునకై నిర్మితమైన సకలమును వికసించినగాని
విశ్వాత్మవికాసము గలుగ నేరదు. విశ్వాత్మవికాస
మునకై మానవులు సహజస్వత్వములను బడసి
వికసించవలయును. మనపోదరులకు సహజస్వత్వ
ములు గల వని గ్రహించి వారి వికాసమునకై
పాటుపడుటయే సానుసాంస్కరణమునకు ఫలము.
ఆ భావమునే సానుసాంస్కరణసభాధిపతి బాబు
జ్యోతిస్వరూపుడు గారు వారి గంభీరోపన్యాసము
నందు విశేషింపించిరి. సాంస్కరణభిమాను లనేక
త్వమునందు పవిత్రమైన ఏకత్వమును సందర్శించి
భారతజనసాభాగ్యమునకై పాటుపడెదరు గాత!

బరోడా వస్తుప్రదర్శనము.

దేశ సంపదల వికాసమునకు దేశమునందు
గల సంపదల పరిష్కార మనసరము. సామాన్య
ముగ ననేక దేశములందు ప్రకృతిసిద్ధములైన
సంపదలు ప్రక్షిప్తములై యున్నవి. ప్రక్షిప్త
ములైన సంపదలను వికసించజేయుట ప్రజల
యోగిజ్ఞమనునకు రాజ్యాదాయమునకు సాధన
ము. కృష్ణా గోదావరి నదుల కానాల్పులను
కట్టుటవలన నా మాడలముల సంపదలు వికసించి
ప్రజలు సంపన్నులై సుఖములను బడయుట
కనకాశములు గలిగినవి. ప్రజాపతిమొర సర్
శేషాద్రి అయ్యగు ప్రెసూరు సంస్థానమునందు
విద్యుచ్ఛక్తి గాఢ యంత్రాలములను ఖాషించుట
వలన నా సంస్థానముగోని సంపదలు వికసించుట
కనకాశములు గలిగినవి. ప్రెసూరు సంస్థానము
నందలి సంపదలను వికసించజేరి దేశమును భాగ్య
వంతముగ జేయుటకై సర్ విశ్వేస్వరాయ్యుడు విశ్వ
ప్రయత్నములను జేయుచున్నాడు. ప్రెసూరు
సంస్థానమునకు చుత్తన్న మగు చందనకాష్ఠముల
నుండి చుననలైలమును తీయుటవలన రాజ్యాదా
యము సం॥ 1-8 21 లక్షలరూప్యములు పెరిగినది.
ప్రజలయందు గుర్బోగపరత్వమును గలిగించి కార్య
దక్షులను జేయుటకు నస్తుప్రదర్శనశాలలను సాధన
ములుగ నున్నవి. పాశ్చాత్య దేశములందు ముఖ్య
కట్టడములందు దేశసంపదలను తెలుపుటకు ధర్మ
మైన వస్తుప్రదర్శనశాలలు గలవు. ప్రెసూరుసంస్థా
నమునందు దిసరా ముత్తనసమయమునందు నస్తు
ప్రదర్శనమును జేయుటవలన నా సంస్థానవాసు
లకు స్వదేశసంపదలను వికసించజేయుటయందు
కుమారాలు మేర్పడినది. అన్ని విషయములందును
ప్రెసూరుతోతుల చూగడి బరోడా సంస్థానము
నందును నీ యేడు వస్తుప్రదర్శన మారంభమైనది.
ఈ యారంభమునకు సంస్థానమునకు మౌత్రిగ
నున్న సర్. వి. పి. మాధవరావుగారు కాకులు.
బరోడావస్తు ప్రదర్శనమునందు వైదుశాఖలు
గలవు. 1. వ్యవసాయము, 2. ఉద్యానశాలనము,
3. అలపి సంపదలు, 4. పరిశ్రమలు, 5. విద్య,
భారతఖండమునందలి ఇతర భాగములయందు నల
బరోడాసంస్థానమునందును వ్యవసాయము ప్రజల
జీవనమునకు ముఖ్యభాగము. సంస్థానముగోని
ప్రజలు 100-కి 80 మంది వ్యవసాయమువలన
జీవిండు చున్నారు. బ్రతుకునకు తెరువైన వ్యవ
సాయము వస్తుప్రదర్శనశాలయందు ముఖ్యస్థా
నము నాగిమించుకొనినది. వ్యవసాయ సమస్య
భారతఖండమున కంతకును సమానము. పొలము
లను బాగుచేసి పంటలను వృద్ధిచేయుట రయితులు
బాగుపడుటకు దేశసంపదలు వృద్ధిచేయుటకు
ను మొదటిసాధనము. పంటలను వృద్ధిచేయుటకు
ఎరువులు యంత్రాద్యుపకరణములు సాధనములు.
క్రొత్త ఎరువులను యంత్రాద్యుపకరణములను
రయితుల కందుబాటు చేయుట పాలకులకు ధర్మ
ము. వస్తుప్రదర్శనములవలన నీ పరిష్కాసము రయి
తులకు కొంత కలుగగలదు. తెలివితేటలందును
పాటుపడుటయందును నిగ్రహమునందును హిందూ
దేశపు రయితులకు సాటిమొర రయితులు లోకము
నందు దెచ్చుటకు లేరని పాశ్చాత్యులనేకులు నుడివి
యున్నారు. ఆ సుగుణములు వస్తుప్రదర్శనవారోక
నమువలన వికసించి రయితులు బాగుపడగలరు.
హిందూ దేశమునందు స్థిరాస్తిని పంచుకొన్నది
యాచార ముండుటవలన పొలములు చిన్నివై
యంత్రాద్యుపకరణములను పాడుటకు విలుగలుగ
దు. పంపిడివలన గట్టులకు కంచెలకు సలము వ్యర్థ
ముగ వినియోగపడుచున్నది. ఈ యనర్థమును

నివారించుటకై బరోడా సాక్షానమునందు జేత్ర విభాగమును ఆధికపద్ధతి ననుసరించి చేయుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఈ నిర్ణయమువలన పెద్ద జేత్రములు ఏర్పడును. రయితులు దామాషాప్రకారము పంటయందు భాగమును పొందగలరు. ఈ కద్దతి రయితుల కెంతవరకు సమ్మతముగనో చూడవలసి యున్నది. ఉద్యాన పరిపాలనమువలన లాభము సుఖము గలదు. ఇంటిచుట్టుచుండు విశిష్టమునం నుద్యానవనమును మెంచుటవలన నింటివారికి విశ్రాంతి సుఖము లాభము గలుగును. పువ్వులు, పండ్లు, కూరలు పండుట వలన సుఖజీవనమునకు సాధన మేర్పడును. బరోడా సాక్షానవాసులలోని ఉద్యానవనపాలురకు మహారాజుగారు పండ్లవిత్తనములను పూలమొక్కలను నందజేసి ఉద్యానవనపాలనము మొక్క వ్యాపనమునకు తోడ్పడుచున్నారు. బరోడా సాక్షానము పూర్వకాలమునందు కీన్హులు మల్లులు మొదలగు వీతాంబరాదులను చేయుటకు ప్రసిద్ధి బడసినది. కాని ఆవిరియంత్రములు బయలుదేరిన తరువాతను వాని భాగ్యవశ తగ్గినది. పాశ్చాత్య పద్ధతుల ననుసరించి కర్షకములను స్థాపించుటకై మహారాజుగారు విశేషమైన ద్రవ్యమును వ్యయముచేసిరి. ముప్పదేడ్లకు పూర్వము మహారాజుగారు స్థాపించిన కళాభవనము మహారాజుగారి కార్యవంత్యమునకు నిదర్శనము. కళాభవనమునందు రంగులు, నేత్ర, వడ్రంగము, కన్నురము, శిల్పము కళలు నేర్పబడుచున్నవి. మహారాజుగారు దూదియంత్రాలయములను శర్కరయంత్రాలయములను సయితము స్థాపించి సాక్షానాం తర్కతమైన సంపదలను వికసితజేయుటకై విసుగు విరామము లేకను పాటపడుచున్నారు. అటవిశాఖయందు సాక్షానాటపులందగుల యోష ధాదులు ప్రదర్శింపబడినవి. బరోడా సాక్షానము నందు ఓషధుల ఆసనములను సిద్ధముచేయు యంత్రాలయము స్థాపింపబడినది. అందు ఓషధుల మద్యాసనములు సత్వములు సిద్ధము చేయబడుచున్నవి. ప్రదర్శనమునందు విద్యాశాఖ ప్రముఖతకు తగియున్నది. మహారాజుగారి మెరికా దేశ మునుండి విద్యాశిక్షణదత్తుని నొకరిని రప్పించి సాక్షానమునందు విద్యావ్యాపకమును జేయుటకై చేయఁచున్న ప్రయత్నములు లోకమునం దంతటను తెలిసియున్నవి. ఆ ప్రయత్నముల ఫలము విద్యాశాఖయందు గోచర మగుచున్నది. విద్యా శిక్షణమునం దనలంబితము లగుచున్న కీడ్గార్దేను మోంట్సెస్సెరి విధానములు శాస్త్రపరిశోధన సాధనములు ఈ శాఖయందు ప్రదర్శింపబడినవి. వస్తుప్రదర్శనమువలన బరోడా సాక్షానమునకు ఇతర దేశములకువలెనే మహావక్రృతి గలుగగలదని రెసిడెంటు కర్నలు ఇంపీ గారు చెప్పిన వాక్యము లాదరణీయములు. ఇట్టి ప్రదర్శనమువలన బరోడా సాక్షానమునకే కాకను భరితవర్షమున కంతకును మేలు గలుగగలదు. ప్రాంతవ నాయకులు జాతీయమహాసభ కనుబంధముగ మూడు నాలుగు సంవత్సరములు ప్రదర్శనములను గావించిరి. కాని ఏకారణముననో యవి పరిసమాప్తి నొందినవి. ఆంధ్రమహాసభ కనుబంధముగ నొక వస్తుప్రదర్శనమును స్థాపించిన యాంధ్ర దేశాధిక వికాసమున కాప్రదర్శనము మంచి సాధనము గాగలదు సభాసమావేశములఫలము ప్రజాసౌఖ్యము భాగ్యవికాసము గాన నీ ఫలప్రాప్తికి సాధనమైన వస్తుప్రదర్శనమును నెలకొల్పుటకై నాయకులు ప్రజలు ప్రయత్నించి కృతార్థులయ్యెదరు గాత!

యోధులకు సౌకర్యములు.
మెల్లమహాప్రభుత్వ శిక్షా-
 ఆంధ్రప్రదేశ్ స్వభావము పోద్యమగమనము. కొన్ని సమయములందు శాంతిముహూర్తి తక్షణపాటు గలుగుచుండును. యోధుల సౌకర్యమునకై ఆంధ్ర ప్రాంతవ యువకులు, మహారాజులు, రాజులు, ప్రజలు, సకలవిధముల శ్రమపడుచున్న సర్ ఎడ్వర్డు వార్డువ్రాసిన లేఖ యప్రమాణములతో నిండి యున్నది. ఆ యప్రమాణ వాక్యములను ఖండించుచు మెల్లమహాప్రభుత్వ శిక్షా ప్రచురించిన లేఖ దుఃఖిప్రాములను తొలగించగలదు. ఇంగ్లాండు నందు వ్యర్థుల సహాయసంఘముల సహాయము లేకుండు మెసపాటేమియానందలి యోధులకు సౌకర్యములు లేకను బాధపడియుండునని సర్ ఎడ్వర్డు వార్డు వ్రాసి యుండెను. హిందూదేశమునందు యోధసహాయసంఘము ఖర్చుపట్టణములందు స్థాపింపబడినవి, అవిధులనుండి నెలకు 1,50,000 రూపాయల విలువగలవస్తువులు యోధులకుఁబ్రయోజనకరములగుచున్నవి. మరియను రెండుకాసు నిధినుండి 80 లక్షల రూప్యముల విలువగల వస్తువులు వైనికుల సౌకర్యమునకై పంపబడినవి. హిందూదేశమునందు రెండుకాసు శాఖలు 57 పెద్దలియును 810 చిన్నవియును, వైనికుల సౌకర్యమునకై పాటుపడుచున్నవి. హిందూదేశమునందు వైనికుల జేయమునకై యువకులు చేయుచున్న శ్రమ ఇంగ్లాండునందు శ్రీలు చేయుచున్నదానికి తగ్గదనియును మెసపాటేమియాలోని వైనికులు సంఘమున కృతజ్ఞతను తెలుపుచు లేఖలను వ్రాయుచున్నారనియు మెల్లమహాప్రభుత్వ శిక్షా వ్రాయుచున్నది. ఈకృతార్థమును జదివి సర్ ఎడ్వర్డు వార్డు లేకసంఘము లేమిచేసినదియును వ్రాసిన ప్రజలు చదివి సంతోషించుదురు. యోధులకుఁబ్రయోజనకరమునందు విశేష ప్రయత్నములు జరుగుచున్నను చేతికి వచ్చినటులు వ్రాయుట వార్డుగారి యభిప్రాయము దెలుపుచున్నది. యోధులదేశముల భాగ్యవశకు స్థితిగతులను సాంప్రదాయములను బరిశీలించినపుడు భరతఖండమునందలి శ్రీలు మెసపాటేమియాలోని వైనికుల సౌకర్యమునకై హెచ్చుగ శ్రమపడిన లేఖలను.

సర్వ సామాన్యసభ.
 సర్వ సామాన్యసభకు భారతీయప్రతినిధిగా సర్ శంకరనాథయగారు లండనును పంపబడుదునని నిం, నాయకుగారు తిరిగి వచ్చునంతవరకు కలకత్తా ఉన్నత న్యాయాధీశులకు సర్ ఆమోక్ష ముఖ్యమంత్రిగారు వారి సాక్షామునియమికు లగుదుననియు తెలియజేయుచున్నది. ఈ సాక్షాముల కింతకుండు నుత్తములయిన దేశీయ ప్రతినిధులు లేరని నిశ్చయముగా జెప్పవచ్చును. శంకరనాథయగారు ఈతరుణముం దింగ్లాండుకు వెళ్లుటయు దేశ జేయమున కనుకూలముగ నుండును. వారు ఇండియా కార్యదర్శిగారితోను, ముఖ్యమంత్రి మొదలగు ప్రముఖులతోను యుద్ధాంతరసంస్కరణము తెల్లందలయనో వ్యవహరించి చెప్పుగలరు. కర్ణాట ప్రభువు మొక్కరాజులకును ఆధికముగా చున్న మంత్రి మండలివాకి క్షాంతవాతములను ఉచితరీతిని నునదిచేయుగలరు. శ్రీనాయకుగారి మాటలు, ఎంతో ఆదరణముతో విచారించ బడవలయునో అంతో ఆదరణముతో ఆలోచింప బడునని నిర్ణయముగా జెప్పవచ్చును. వీరి ప్రయాణమునల దేశమునకు చుంచునుపకాదును జుగునని తెలియటకు ఇంక చాల కారణములను గలవు. సర్ బాప్టి బర్నెట్ గారు “ ఇండియాను ” పత్రికాప్రతినిధిగా మహాగారి సర్ ప్రతాపసింహుని శిష్యులు యుచిత మని వాపోయినారు. ఈ మహాగారిగారు ముప్పదియైదు మహాసభాక్రమనకులు. భారతయోధుల శౌర్యసాహసములలో కనుక చాచినవారు కానివారే. కొన్నివిద్యాభివృద్ధియనుక ఆధునిక గాఢములలో ముఖ్యముగ బ్రిటిషు ఇండియాపరిపాలనమునందు ప్రవేశము కలవారు కాని వారిని నిర్ణయించుటలక బ్రిటిషు ఇండియాపాలన హక్కులకు హానికలిగిన కలుగరచ్చును. ఒక్కసారి ఇట్టి ప్రతినిధులు పోషాటులన చేసిన అపకారము తీరతరముల కలకును నిలిచిపోవును. ఇతర సాక్షానాధిపతులలో నెరరి నెన్నకొనినను నున్నా జేత్రమే ఇంతకుండు హెచ్చుగా వారికవ్యయించును. రెండవ ప్రతినిధిగా మన సహాధ్యాయ సాధనలో నెరరినయిన నిరూపించుట శ్రేష్టతయను. జిప్సీను అబ్దుల్ రహీంగారికుండు యోధులు మరెవ్వరు కలరు?

దివాన్ బహద్దర్ కృష్ణస్వామి గావుగారి యుపన్యాసములో నూదించినరీతిని మనగాను పెట్టుట ఆశ్చర్యకరముగా అప్రాప్తియు బాధ్యులుగా మార్పుటకు దొరతనమువారంగీకరించిరి. అటు లంగీకరించుటలో దొరతనమువారు కొన్ని మార్పు లవసరమని నూదించిరి.

వృత్తాంతములు
 పండ్లదండన ఉత్తరకాశ్మీర్ము దేశంబున 29, 30 వ తేదీలను బాలనూరులో జరిగెను. నుండనా జరిగిందారు, రాజా శ్రీవివాస రాజునది రాజదేవుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. బ్రిటిషు రాజధర్మిని జూపుటకై దొంగలముఠావారు తమ కకకాళి మాయనందుల కధ్యక్షులు విచారించిరి.

సముద్రమున రాజపోకలు నలుపు ఓడల రాకడ లేదీ పోకడ లేదీ మున్నగు వివరములను తెలిపి వార్త మూలముగా పంపకూడదని ఇటీవల నొక యుక్తవృత్త ప్రకటించబడినది. ఓడల యేజంట్లకు గాని స్నేహితులకు గాని ఓడలనుగూర్చి తెలుపవలసి వచ్చినప్పుడు లేఖలములముగా పంపుట మంచిది.

నరసాపురము నందలి విద్యాధిపతి గృహమునందు విద్యాధులకు బాగుగా వసతిగూర్చబడుట లేదనియు, నూపరింపెండ్లెంటుగారు బాలురకు గావలసినభోజనసౌకర్యములను జేయించుటలేదనియు, వసతిగూర్చు మందిరము అధ్వాన్నముగ నుండినను బాగుచేయింపలేదనియు నొకరు వ్రాయుచున్నారు.

లిబెల్ దేశమునందు విశేషముగా పుష్కలము సరిపి గొన్ని ప్రదేశములను క్రొత్తగా కనిపెట్టి ప్రఖ్యాతిజెందిన రాయి బహదర్ సరత్ చంద్రనాథ్. సి. బి. ఇ. గారు పోర్టు కార్మికులు పురమునందలి దేవపహాడములోని తమ మందిరము నందు ఈయధ్యాన్నము 1½ గంటలకు పరమపదము నొందిరి.

ప్రయాగయందు జరుగు మహాస్నాన మహాత్మ్యమున కప్పుడే యాత్రికులు రాసాగిరి. అచట ఏర్పాటులను పరిశీలించుటకు సంయుక్త రాష్ట్రముల పాఠశుధ్యశాలా సహాయాధికారి (జిప్సీ కమిషనరు) డాక్టరు సోసాగారు నవతీరమున విడిచి వీపునయకొనిరి. ఈ యాత్రికు గమనించుటకు వాకిసుగారిని ప్రత్యేకముగ జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి.

ఆనీలెంటుగా రెవట నున్నారని పలువు రడుగుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమున స్వపరిపాలనభావ న్యాయకై బహుశ్రమపడిన ననెకతావులనుపట్టించి వారిచటి కేలించెదరు. ఈ నెల రెవ తేదీ నామె విజయనగరమున నుండెను. నేను వాస్తవ నందునందు. 8వ తేదీని కాకినాడయందును, 9వ తేదీని రాజమహేంద్రవరమునందును 10 తేదీని ఏలూరునందును, ఉండురు, 11 వ తేదీని చెన్న పురికి విచ్చేసెదరు.

రంగూనునందు మొదట వైనికుడు గను తరువాత పోలీసు ఉద్యోగిగను ఉండిన బర్సెలు ఆనవతడు “కివనరు ప్రభువునిధికి ధర్మచని ప్రజను మోసగించి సామ్యు కనూలు చేసి దాని నపహరించెనని అరిచివైని రి కేసులు చేరబడిన. రంగూను సహాయమేజిస్ట్రేటు అరిచికి నేరమునకు ఆదేశి నెలలనంతకు 18 నెలలు కిరకక్షి విధించెను. అరకు ఫిఫ్త కోర్టున అపీలుచేయగా న్యాయమూర్తులు అపీలును ప్రోక్షిచేసిరి.

ఆస్త్రియాదేశములో అన్నములేక ప్రజలు అల్లారుదు గ్నిట్లు తింటివాడలు వచ్చుచున్నవి. యుద్ధముజేయుచున్న వైనికుల వేనకనుండు వైద్యములు అధ్వానముతో కాలక్షేపము చేయుచున్నవని లండను మార్నింగ్ హాస్టల్ పత్రిక మొక్కలుడా వెల్లు విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. ఆరు నెలలలో ఏవో రక్షణోపాయములను వెతుకనియెడల హిందూదేశమును దాటివలెనవలె ఎచ్చటను సంభవించియుండని మహాత్మాచుము సంభవింపగలదట. ఆయితే, లోకములో హిందూదేశ మామహాత్మామములకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది!!

తురుష్కస్థానము యుద్ధమునకు పూర్వము ఆస్త్రియా, జర్మనీ, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ప్రాంసు దేశముల రక్షణము క్రింద నుండెను. ఈ పరాధీనస్థితిలో ఇక ముందు తానుండ ననియు, యూరపు దేశములనున్న ఇతర స్వతంత్ర రాష్ట్రముల వలెనే తానును జీవించవలసి యున్నదనియు, తెలుకొ రాష్ట్రమునకు తన యధికారముక్రింద నొసంగిన స్వపరిపాలనమును రద్దుచేయుచున్నాననియు, శత్రువుండలి వారికి (ఆస్త్రియ, జర్మనీలకు) తురుష్కదేశము తెలియ పలికినది. యుద్ధానంతర పరిష్కారమునందు తుర్కీగతి ఎటులగునునను స్వపరిపాలనమును తన అధీనస్థిక్రింద ననుభవించుచున్న వారి తావునుండి లాగు కొనుట శుభప్రారంభముగా నుండలేదు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సంగ్రహము

ప్రాచీన గ్రంథమున గల లక్షల జర్జను సైనికులు హతులగుట

విశేషమునం దల్లరిమూరి ఆయుధములనుబూని తొందర కలిగించుట

రమ్యవారు దొంగబాను విడిచిపోవుట

(రైటురు ఏ జన్మి.)

ఇంగ్లండు

సామ్రాజ్య సమావేశము
హిందూజాత ప్రాతినిధ్యము
వివిధాభిప్రాయములు.

లండను, జనవరి 4:—“ఇండియామాక్” పత్రిక సామ్రాజ్య సమావేశమునందు హిందూ ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి పలువుర ఆభిప్రాయములను ప్రకటించుచున్నది.

హిందూజాతము పంపకలసిన ఇద్దటిలో నొకడు సామ్రాజ్య ప్రముఖోద్దేశములు గల భారతీయుడుగనే యుండవలసి సర్ జాన్ హ్యూటెన్ గారు తలచుచున్నారు.

మహారాజా సర్ ప్రతాపసింగువంటి అధికారప్రముఖుడును, యూరప్షియను లేక భారతీయ అధికారియును భారతవర్షప్రతినిధిగా మండదగునని సర్ జార్జి బర్న్స్ డిగ్రాఫ్ గారు వ్రాసిరి.

సామ్రాజ్యముకొరకు యుద్ధము సలుపుచున్న సైనికుల యొక్కయు, యుద్ధముపట్ల సానుభూతి గలిగి విశేష సహాయము చేయుచున్న ప్రజలయొక్కయు, సంస్థానాధీశుల యొక్కయు సంతకమిత్రు డగు నొక అధికారి భారతీయ ప్రతినిధిగా మండదగునని కన్నల్ ఏట్ గారు (పార్లమెంటు సభ్యుడు) తలచుచున్నారు.

“వివెర్నియా” నౌక.

లండను, జనవరి 4:— సముద్రాంతర్గామివలన నముద్రము పొందెన “వివెర్నియా” నౌకయందలి 120 మంది ప్రయాణికులను, 38 మంది నావికులను కనబడుటలేదని తెలియుచున్నది.

ప్రాన్సులో వర్తకము

లండను, జనవరి 5:— ప్రాన్సుకును హిందూజాతమునకును వర్తక సంబంధము నభివృద్ధిచేయుటకు ప్రాన్సుకు పంపబడిన బ్లాక్, నుడియోగార్లను గూర్చి వ్రాయుచు వైమ్సు పత్రిక యిట్లు వ్రాసింది:—పాకిస్టు సమావేశమునందు తీర్మానింపబడిన ప్రకారము మిలీటరీవారి వర్తకము నభివృద్ధిలోనికి తెచ్చుటకు చేయబడుచున్నది. హిందూజాత ప్రభుత్వమువారును ముందుగా కొన్నియేర్పాట్లను చేసిరి. కొన్నికొన్ని విధముల నాకాగ్రాహీత గరితీరమున గమ్యాదివయమున పరిశీలనముకంటె కడు సులభమైనది. హిందూజాతమునకును ప్రాన్సుకును వర్తక సంబంధము విశేష కాలమునుండి గలదు.

అధికారవేషములను ప్రధానమౌత్రి సంగదేశము

లండను, జనవరి 4:—ప్రాచీనదేశపు ప్రజల పక్షమున నీలేఖను అధికారవేషములలోని మా సోదరులకు నేను పంపుచున్నాను. నిరంకుశ సేనమును ప్రసంగింపజేయుచున్న భగమును రక్షియును రిక్షిపోవునని గావనుటయు విజయము తిప్పకకలుగు ననుటయు నిచ్చితములు. కాని యిందులకు మన మందరమును మిగల్గుల ప్రతిరూకము పంపగల ప్రతిపైని తుని పంప తీవ్రతనము నిశ్చయము. ఇదివరకు అధికారవేషముల వారు చేసిన గహాయ మివిశ్వాసమును దృఢతను మొనరించుచున్నది. అంతేమీ అధికారమును స్వీకరించినపుడు తామును బాధ్యుగా రక్షింపజేయుటకు పండిరి. అందులకు కేనడా అడ్వేర్టియోగ్యాజీలుచుచున్నట్టికా - న్యూఢాండులాండులవారు బాధ్యులను వ్రాసిరిని అధికారవేషముల కార్యాలయము వారు ప్రకటించి.

ఇండియా రాజుల బహుమతులు.

లండను జనవరి 5:—మార్చి నెలఖరన క్రిస్టిసులో జరుగు రెక్కరాసునిక్రయమునకు ఇండియా రాజులు సొగసువస్తువుల సంతిరి.

కిచనరు స్మారకచిహ్న నిధి

లండను, జనవరి 5:—ఈ నిధికి 400 పౌనులకువైగా చేరినది.

ప్రాచ్య పతనాలయము

లండను, జనవరి 5:—ఈ మందిరమును క్రితవరి నెలఖరన రాజుగారు తెరచెదరు. 18-వ శతాబ్దము బోధనము ప్రారంభ మగును.

వేనినాండ్రకు వేతనము హెచ్చించుట.

లండను జనవరి 5:—ఇదివరకు 100 కి 5 వంతున యుద్ధపు బోనసుగా నియ్యబడిన హెచ్చుతీత మిప్పుడు ఖాయపు ఆద్యాయుగా లాంకాపైసని వాండ్రకు ముట్టుచున్నది. మరియు ఇటీవల జరిగిన యుద్ధంబడికననుసరించి 2000 మందికి (వీరిలో చాలమంది స్త్రీలు) వరల 100 కి 5 వంతున హెచ్చు వేతనము నిచ్చిరి.

మరియొక యుద్ధము.

లండను, జనవరి 5:— భవితలేగాక ప్రజలందరును ఋణపు వరతులును మెచ్చుకొనిరి. వివరములు కొద్దిరోజులలో వెల్లడింపబడును.

“పాల్ మూల్ గజెటు” పత్రిక.

లండను, జనవరి 5:— పాల్ మూల్ గజెటు పత్రికను సర్ హెన్రీ డాల్ జయెల్ అను రాజకీయ కక్షలోనివారు కొనిరి.

ముంచబడిన స్త్రీమరులు.

లండను, జనవరి 4:—“లియక్” (పరాసు) “ఓడా” (నార్వే) “సాకాలియాండ్రో” (స్పెయిను), “డెమిట్రీయస్ గోలం” (డాన్, ఆరిస్టాటెలిస్ సి. అయెనో (గ్రీకు) స్త్రీమరుల ముంచబడినవి.

హిందూజాత సంఘము

జనరల్ బారోగారి నియోజనము.
లండను, జనవరి 5:— హిందూజాత సంఘమునందు నియమింపబడిన జనరల్ బారోగారి నియోజనమును గూర్చి వైమ్సు పత్రిక యిట్లు వ్రాసి నది:— ప్రస్తుత స్థితి లందు వీరి నియోజన మతి ప్రశస్తముగా నున్నది. హిందూజాత సేనయందు వారు విశేష కాలము పనిచేసియున్నందున వారి యుక్త్యాగ క్రమమున కిది యంతయు సంస్తవ నీయము. హిందూజాత సేనలను వివిధ రంగములకు బంపిండు కలర హిందూజాత కార్యాలయమునందు అధికమగు పని విశేషముగా నతనిపై బడినది.

మరణము.

లండను జనవరి:—డేవిడు రాబర్టు విలుగారు టాంటుసులో మృతినొందిరి.

ప్రాన్సు

జర్జనుల నష్టము

లండను, జనవరి 5:—పరాసు రంగమునుండి రైటురు విశేఖరుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—1916 వ సంవత్సరమునందు మిత్రమండలివారు తూర్పు ఆఫ్రికా ఈజిప్టులందు గాక 582483 మంది జర్జను ఖయివీలను పట్టుకొనిరి. పరాసువారు 78500 మందిని పట్టుకొనిరి. వీరిలో 26560 మంది శిక్షను వర్తను, 51840 మంది సోమరంగమునందును పట్టువడిరి. బ్రిటిషువారు 405000 మందిని పట్టుకొనిరి. ఇటలీవారిచే 52260 మందియు చమ్యులచే 400000 మందియు మేసిడోనియా యందు 11173 మందియు పట్టువడిరి. ప్రాన్సునందు, 1916వసంవత్సరమున జర్జనులు 10లక్షల మంది పట్టుకొనబడిరి.

జయప్రదములగు ముట్టపలు

లండను, జనవరి 4:—సర్ డగ్లస్ హేగ్ గారు నిన్నటి రాత్రి యిట్లు ప్రకటించిరి:—ఆ గాసుకు ఈశాన్యమున మేము శత్రుకంఠకములను ముట్టడించి రెండుపర్యాయములు విడ్ పీట్ ప్రాంతమున శత్రుస్థానములను ప్రవేశించితిమి. ఆర్మీని రీసుకు తూర్పున మన స్థానములను సమీపింప వచ్చుచున్న శత్రువులను పాఠశాలితిమి.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను, జనవరి 5:—పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:—దోమంటువాన్ రంగముల యొద్ద తీవ్రముగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది. 20 పరాసు విమానములు మాటిసి, హాకోరు, స్టెజ్ బార్నెస్ పురములమీదను, రాయీ, ఆఫ్రిన్ బిల్లికోరులైలు ప్లేమనులమీదను గాయులోని సేనావీరములమీదను బాంబుల వశేకములను వదలినవి.

పరాసు రంగము

లండను, జనవరి 5:—పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి:—లయన్సుసోమువీన్ గోడ్డుకు పశ్చిమమునను, దోమంటు వెప్పర్ కొండల ప్రాంతమునను తీవ్రముగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది. కాంచెను అను పురముపై ఒక శత్రువిమానము రెండుబాంబులను వదలెను. ఒక స్త్రీకి గాయములు గలిగినవిగాని నష్టమేమియు లేదు.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

లండను, జనవరి 5:— ఇటలీవారిట్లు ప్రకటించిరి:—ఎడిజిగార్డు సరస్సులకునకును శత్రువులు రాత్రిపూటచుమ్మలను ముట్టడింపగా వారిని దళిమిచేసితిమి. ఒక ముట్టడివలన మేము 200 మీటర్లస్థలము నాక్రమించుకొంటిమి.

బాల్కను

దొబ్రూజా రంగము

రమ్యులు విస్తరించుట
లండను, జనవరి 4:—మేసిక్ పురము పట్టునడుట తోడనే దొబ్రూజా రక్షణమంతయు పూర్తియైనది. దొబ్రూజాలో తక్కిన భాగమునంతయును రమ్యులు వదలివేసిరి. తైలాపురమును గాపాడుటకు రమ్యులు మేసికువంతెన కొరకు పోరాడిరి. శత్రువు లనేకపర్యాయములు ముట్టడులు సలిపి విశేషమగు నొత్తిడిగలిగించినందున ఆవంతెన వదలివేయబడినది. అంతట రమ్యుల వశముననుండెడి భాగమంతయు డామ్యులునడికిని తైలాపురమునకునుపోవుచున్న బుడద నేలగల వారి. తైలాపురముమీదికి శత్రువులు వచ్చుటను కొంతకాలమునకును రమ్యులు నిలుపగలిగి అక్కడనున్న ధాన్యము మున్నగు సరకులను శత్రువులచేత బదలంప తీసికొని పోయిరి.

బ్రిటిషువారి ముట్టడి.

సెలోనికా, జనవరి 4:—(బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:—మేము హ్యూప్రియను గ్రామమును జయప్రదముగ ముట్టడించి శత్రువులకు విశేషనష్టము గలిగించి అనేకులను పట్టుకొంటిమి. వాకాదేశము సీమల్ టోన్, తెకోలికయా యను స్థలములందు శత్రుస్థానములను ముట్టడించెను.

గ్రీసు వర్తక నిరోధము.

లండను, జనవరి 4:—మిత్రమండలివారు సలుపుచున్న గ్రీసు వర్తక నిరోధము గ్రీసు వారికి విశేష హిడారముగ నున్నది. కొట్టెల దుకాణముల చెంక లెగవులటలు నావాటి కధికమగు చున్నవి. ప్రస్తుతమున్న ధాన్యమును పండిము జనవరి మాసములో సగమునకైతెనను చాలవు. ఏథెన్సునందు రాజపక్షమువారే యనేకులు ప్రభుత్వమువారిని విశేష సంక్షోభపెట్టుచున్నారు. ఎవ్వరి అధికారమును వారంగీకరించుటలేదు. ఇంతవఱకు రాజపక్షమువారిపై సానుభూతిని గలిగి ప్రాత్య హించుచున్న సైనికవర్గమును సాయుధులై తిరుగబడు చున్న ప్రజల కెదురు చెప్పలేక వారు చెప్పినట్లే వినుచున్నారు. పాకిసునందు 1871 వ సంవత్సరమున నేర్పబడుపడిన సంస్థాపనము వంటిదే యొక సంస్థాపనము నెలకొల్పబడవచ్చును.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము

లండను, జనవరి 4:—తూర్పు ఆఫ్రికా నుండి ఇట్లు తెలియుచున్నది:—గత సోమవారమునాడు మేము పూర్వగూరు కొండలకు దక్షిణముననున్న మిగతాలోయందుండి కందక నిర్మితపంతులను ముట్టడించితిమి. శత్రువులకు విశేష నష్టము గలిగెను. ఫిరంగులను తదితర యుద్ధోపకరణముల నేకములును పట్టుపడెను. కిలాంబాకు నైర్వతినుండి రుఫీజీలోయవై పునకు శత్రువులను వెంబడించి తిరిమితిమి. ఇంతలో మనపటాల మొకటి మహారణ్య ప్రదేశములగుండ బోవుచు రుఫీజీలోయకు దక్షిణముగా బోవుచున్న రోడ్ల ప్రక్కను స్థానముగొనెను. ఇంకను తూర్పున మన సేనలు రుఫీజీ డెల్టానుండి దక్షిణముగా బోవుచున్న మార్గముల ప్రక్కకు చేరినవి. ఇక్కడ విశేష మగు శత్రు సేనగలదు. ఇరింగాబినాకు తూర్పుననున్న బ్రిటిషు సేన భక్త శత్రుపటాలమును మెహంజిదై పునకు పాఠదోలు చుండెను.

జర్మనీ

జలాంతర్గాముల సంహార సంరంభము

లండను, జనవరి 5:—యుద్ధము చేయనివారి ప్రాణసంరక్షణమునందు జర్మనులు కేవలము నిర్లక్ష్యముగ నున్నారు. రాప మానెను-వెట్టుమినిస్తరు నౌకలను ముంచిరి. వార్త నెల్సునౌకను టూర్పాడోకో కొట్టి ముంచితిమని 9-11-16 న జర్మనులు ప్రకటించిరి. వార్త నెల్సు అను పేరుగల ఓడచెక్క సేనను కోవు యుద్ధము శవములు కార్మి పుత్రమునను తేరినవి. గాలి హెచ్చుగా నున్నపుడు నావికులు పడవలలోనికి దిగి మునిగియుందు రనుకొనుచున్నారు.

కెయిజరు, ఫ్లోనాండుగార్లు

అంస్టర్డామ్, జనవరి 5:—3-వ తేదీని బర్గేరియా రాజు కెయిజరుతో జర్మనుశిబిరమున చాలసేపు ముచ్చటించెను.

జర్మను సరతులు.

లండను, జనవరి 5:—జర్మనుల సంధిపరతులు ఇదివఱకే విల్సను గారికి పంపబడినవని “కీలిస్కు-వోల్క్స్-జీటంగు” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఆస్ట్రియా

ఆస్ట్రియా హంగరీయుందు ముత్రివర్గపు విషమస్థితి

లండను, జనవరి 5:—నోసిస్కు-జీటింగు పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది.—టిజ్జా ప్రభువుకు విరోధియగు జూలియన్ ఆండ్రాసీ ప్రభువుగారిని చారలన్న చక్రవర్తిగారు వియన్నా నగరమునకు బిలిపించిరి. టిజ్జా ప్రభువుగారి రాజీనామాకంటె ముందు హంగరీయుందు మిశ్రమమంత్రివర్గము త్వరలో నేర్పబుబడవచ్చును.

ఆస్ట్రియా క ఆవు.

లండను, జనవరి 5:—రణ రంగమునకు వెనుక నున్న వైనికుల కొక పూట మాత్రమే భోజనము చొరకు చున్నది. 6 నెలలలో సహాయము రానిపో హిందూ దేశమునకు బైట వెన్ను కలుగగట్టి కఱవు తప్పక కలుగునని బుడాపెట్టునుండి మార్షింగు సోట్టుకు తిరిపివార్త వచ్చినది.

అమెరికా

జర్మనీ సంధిపరతులు.

లండను, జనవరి 4:—జర్మనీ అహంకారము వదలి సంధి పరతులనుగూర్చి జర్మనుల ముఖ్యాభిప్రాయములను విల్సను గారికి తెలియబఱచునంతటిస్థితికి దిగినది ఇదవఱకు జర్మనులు సంధి పరతులనుగూర్చి యేమియుచెప్ప బూనుకొనలేదు. వాషింగ్టనులో సంధివిషయములను గుర్చిన సమాచార మంతయు రహస్యముగా నుంచబడుచున్నది. రహస్యముగా సంధి విషయములు దినది నాభివృద్ధి గాంచుచున్న కని అమెరికనులు తలంచుచున్నారు. బ్రిటిషువారు జర్మను వర్తకమును నిరోధించుటవలన గలిగిన ఫల మిదియే. మిత్రవ్యయపు పేర్కొన్న వానివలన గలుగు ఫలితములును అన్ని కక్షల జర్మను ప్రముఖులకును కఠినమవ్వకొనంగుచున్నది. విషమస్థితి గలుగునని కొందఱు భేదించుచున్నారు. ఉరలగడ్డలపంట ఈసంవత్సరము చాలతక్కువ యైనందున జర్మనులకు భయ మధికమైనది. 1915-వ సంవత్సరమునందు 500 లక్షలబన్నుల ఉరలగడ్డలు ఫలించెనుగాని గతసంవత్సరము 200 లక్షల బన్నులే లభించెను. జర్మనులకు ఉరలగడ్డలే ముఖ్యాహారము.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(౧)
(మా విలేఖనుల వద్దనుండి.)

శిల్పి

రాజప్రతినిధిగారికి నచ్చిన యుద్ధ వార్త
శిల్పి, జనవరి 5:—జనవరి 3 వ తేదీగల ఈక్రింది తంత్రీ వార్త హిందూదేశ కార్యదర్శిగారి యొద్దనుండి రాజప్రతినిధి గారికి వచ్చినది:—

అంగ్లరంగము
అంగ్లరంగమున శత్రుసాను ముట్టడులును, ఫిరంగి యుద్ధమును జరిగినవి.

పరామరంగము
విశేషములు లేవు.
ఇటలీ రంగము

ఆస్ట్రియనులు నిరంతరము గొరిజియాపై ఫిరంగుల అన్నివిధములను న్నారు. ఇటలీవారి ఫిరంగిదళమువారు శత్రుకందకములమీదను, రాకపోకల మార్గములమీదను ఫిరంగులను గాలిచిరి.

రష్యా రంగము
రష్యములు గెలిపియాయందు శత్రువుల ముట్టడులను భంగపఱచిరి.

రొమేనియా రంగము
మాల్డేవియా పర్వతములందు తీవ్రమగు యుద్ధము జరుగు చున్నది. తాము కొంత పురోగమము సలిపితిమని జర్మనులు చెప్పుకొను చున్నారు. శత్రువుల ముట్టడులను వ్యర్థ పఱచి వారిని పాఠదోలితిమని రష్యములు చెప్పుచున్నారు. రష్యను రొమేనియనులు పూసానిపై పుకు వెనుకకు పోయిరి. ఈ పురమునగుడ శత్రువులు సమీపించుచున్నారు. రష్యములు మేసిన్ వంతెన సమీపమునకు జేరుకొనిరి.

పంజాబు

రెండవ లాహోరు కుట్ర కేసు.

లాహోరు జనవరి 5:—టి. సి. ఎల్లి. సి. సి. ఎస్. (అధ్యక్షుడు) మేజరు ఫ్రీజలి (లాహోరు జిల్లాజడ్జి) రాయబహదూరు గోపాలదాసు బహదూరుగార్లు న్యాయాధిపతులుగ నేర్పడి విచారణచేసి నేకుమధ్యాహ్నము 3 గంటలకు తీర్పు చెప్పిరి. ఈ కేసులో నుద్దాయిలు 18 గురు. వీరిలో నొక డింకను చిక్కలేదు. 8-11-16 మొదలు 14-12-16 వరకును విచారణజరిగినది. ఫిర్యాదీల పక్షమున 117 గురులు ముద్దాయిలపక్షమున 101 మందియును సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఈ ముద్దాయిలలో 4 గురుమాత్రమే విదేశములకు పోనివారు. 1వ ముద్దాయి అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకును 12 న 15 వ ముద్దాయిలు చీనా జపాను దేశములకును 17 వ ముద్దాయి మానిల్లాకును 9 గురు కెనడాకును వెళ్లినవచ్చిరి. తబారాం-తల్వంతుసింగు-కర్తారసింగు-హజీబ-అబ్దుల్లా-హుసింగులకు ఆర్థరకిని యరణంధవయును బోటాముసింగుకు యానజ్జీవ ద్వీపాంతరవాసమును ఫజల్ము-హరిసింగు-మన్నాసింగు-కమేర్సింగులకు యానజ్జీవ కారాగృహ వాసమును ఆమరసింగునకు రెండు సంవత్సరములు కారాగృహ వాసమును విధింపబడినది. ఫజల్మును దొరతనమువారు తమింప దగునని న్యాయాధిపతులు నూచించిరి. భీమసింగు వలిపుసింగు-దయాలుసింగు-చిక్కరుసింగు-అబ్దురుసింగులపై నేరము స్థిరపడవంతున వారిని విడుదలచేసిరి. తిక్తులధిపబడిన పిక్కుట ముద్దాయిలన్యాయవాది న్యాయాధిపతులకు వందము లాచరించి వారి సానుధాన చిత్తమును సంతసమును తెలిపెను. అమెరికా-కెనడా-సానుప్రాన్సిస్కో-పిసాంగు-సింగపూరు హంకాంగు-హెంఫీ-సయాము-మానిల్లా మున్నగు స్థానములలో విప్లవ కారుల యుద్ధమును ప్రబలముగ నున్నది. జర్మనులు విప్లవకారులకు వాసుబయై ధన మొసంగుచున్నారు. విప్లవకారులను బెర్లిన్ మున్నగు ప్రదేశములకు గూడ జర్మనులే పంపుచున్నారు. సానుప్రాన్సిస్కోలో యుగాంతరాశ్రమము విప్లవకారుల కాటవట్టు. అచటి ముస్లాలయమున గాదరు-గాదరుగంజి-అనుపత్రికలు ముద్రింపబడి ప్రకటింపబడుచున్నవి. చాలవిప్లవ కంపత్రములకు వారు ముద్రించివానిని బండ్లకొరిదినింపి ప్రపంచమంతటను ముఖ్యముగ రణరంగమునందు జర్మనుల ధనసహాయము వలన పంచివెట్టుచున్నారు. వీరింతటితో నూరుకొన లేదు. విప్లవోద్యమము వ్యాపింప చేయుటకు కొందరిని వివిధ దేశములకు పంపిరి. విదేశములయందు దాయుధములను కొని ఇండియా దేశమునకు పంపుచున్నారు-అనువిషయములు సాక్షులవలన నిర్ధారణయైనవని తీర్పున వ్రాయబడినది.

కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయ సమావేశము.

కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయ సమావేశ మి సాయంత్రము 3 గంటలకు సెనేటు మందిరమునందు జరిగినది. అందు విశ్వ విద్యాలయోపాధ్యక్షులగు డాక్టర్ డి. సి. సర్వాధికారిగా రుపన్యసింపిన యుపన్యాసమునుండి ఈక్రింది విషయములు ప్రకటితములు:—

సర్వాధికారిగారు ప్రారంభమున చాన్సులరుగారికి స్వాగత మొసంగి, రెక్టరుగారు కాలేజీ కేంద్రపుగారికి విడుకొల్పు నిచ్చి, విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులలో గత సంవత్సరము జీవయాత్ర గడవినవారంతగా లేవందులకు సంతసించి, విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రముఖ లాసంగుచున్న విశాళములను దానములను వివరించి, చాన్సులరు గాజప్రతినిధిగారు కొన్ని దినములు ముందు విశ్వవిద్యాలయసభకు వరుసచేసినందులకు విశ్వవిద్యాలయసభ నభినందించి ఇట్లు చెప్పిరి:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడినవెనుక కానింగు ప్రభువుగారు మొదటిసమావేశమునందు రుపన్యసింపించు విశ్వవిద్యాలయమున విద్యాభివృద్ధినిహచ్చ విశేషముగా గొనియాడిరి. ప్రస్తుతమున విశ్వవిద్యాలయములు దనేక విద్యారాఖు లేర్పఱుపబడినవి. త్వరలో సార్వరామికవిద్యారాఖులు నేర్పబుబడ నున్నవి. విశ్వవిద్యాలయము జాతి, మత విచ్ఛేదమును, గొప్ప తత్వముల విభేదములను లేక అందఱికిని విద్య నేర్పుచు న్నది. ఈ కారణమున వై జాతులవారికిని తత్వజ్ఞులవారిజనులకును సమానత్వము క్రమముగా స్థాపితమగుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయ పట్టపరీక్షయందు కృతాశ్చర్యవైనవారు మహారాజసంతతివారి నుండి పంచమజాలేపఱకు గలరు.

నూతన విశ్వవిద్యాలయములు నిర్మింపబడుచున్నవి. పాట్నా విశ్వవిద్యాలయపు ప్రిన్సి ఆఫిలభారతీయ కావన సభయందు చర్చింపబడుచున్నది. వీని విషయమై కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారి యభిప్రాయము నడుగబడినది గాని ఆ విషయమైన చర్చ జరపుటకు మన కింక నవకాళ్ళము గలుగలేదు.

అంగ్లో ఇండియనుల కొఱకు ప్రత్యేక కళాశాలలు నిర్మింపబడవలయునని చాన్సులరు గారు అంగ్లో ఇండియను సభ్యులు మువారి కొకపర్యాయము చెప్పియుండిరి. చిట్టగాంగు ఫరీదూరు, రంగపూరులందు నూతన కళాశాలలు నిర్మింపవలెనని ఆయాపురజనులు విజ్ఞాపనములను బంపిరి. కొమ్మిల్లా కళాశాలను మొదటితరగతి కళాశాలగా జేయవలయును. ఇతర విద్యాలయములు కొన్ని తమంతట తామే ఉన్నతకళాశాలలగుటకు ప్రయత్నించు చున్నవి.

ప్రారంభమునుండి విద్యాలయములలో విదేశభాషయందు విద్య నేర్పబడుటచే అంగ్లభాష విద్యార్థులకు పట్టువడకున్నది. విద్యనంతటిని సక్రమముగా దేశభాషలందు నేర్పగలిగినస్థితి గలిగినప్పుడు ఈ లోపము త్వరలో మంతరించును.

అనంతరము సర్వాధికారిగారు బంగాళీభాషా ప్రాచీన్యమును గురించి చెప్పి ఇన్నత సాహిత్యలోపాధ్యాయులకు శీతములను వృద్ధి చేయవలయు ననియు, సాతశాలలందును, కళాశాలలందును ప్రావిడెంటు ఫండుల నేర్పఱచి యుపాధ్యాయుల ముసలితనమున వారిని గాపాడవలయు ననియు నూచించిరి. పిక్కుట వారు గుర్ధమునగూర్చి వివరించి హైంగవా శయములను విశేషముగ వివరించిరి.

అభినవ భీమ సేనుడగు ప్రాధేసరు రామమూర్తిగారు.

శ్రీమతి ఎ. జి. కామ్య
నర్. ఎ. జి. కామ్యగార్లు ఆదరణక్రింద భారత దేశమునుండి వలసపోయినవారి సహాయము నిమిత్తము 8-1-1917 తేది

సోమవారము ప్రదర్శించెదరు.
9-1-1917 తేది మంగళవారమునాడు సిద్ధి ఫెల్లానుకును మద్రాసు ఫెల్లాను ఫజల్ దీనుకును కుస్తీ జరుగును. రేల్లు యథాప్రకారము.

వీరేశలింగ కవి సమాజము.

19 వ సంవత్సర చారిత్రము.

ఆంధ్రము వ్యవస్థ మైనను ప్రజాపరిశ్రమల సంకల్పములు కాలక్రమమున నిర్దిష్ట గలవు. అభివృద్ధి గూఢానోన్నాహమునకును, క్షీణాదీశ నిగ్రాహమున, కారణములు. 19 వ సంవత్సరము కృష్ణాబద్ధ కుముదాభివంధు స్థాపితమైన వీరేశలింగ కవి సమాజపు సంకల్పము కృష్ణాబద్ధమును చదివినవానికి వైభావములు స్ఫురించుచున్నవి. ప్రజలకు విద్యాప్రతిపత్తిని కలిగించి, వారి బుకచుట్టును బలపంచి, మత, ధర్మ, సంఘ విషయములందు పరిష్కారము కలిగించి పనిచేయు సమర్థముతో స్థాపితమైన వీరేశలింగ కవి సమాజ మిప్పుడు, రాత్రిపాఠశాలను ప్రాథమిక నామమాత్రమున పోషించుచు, ఎన్నియో సత్కార్యముల కలంబుననుగ నున్నది. ఒక సంవత్సరము కంటె ఒక సంవత్సరము సమాజము వృద్ధిపొంది సభ్యుల కార్యదీక్షను వృద్ధి చేయుచున్నది. 1914-15 వ సంవత్సరముకంటె 1915-16 నందు సమాజము 38 నుండి 43 నుండికొన్ని యైరి. సభ్యుల 6 నుండి 11 కి వృద్ధి యైనది. మందిరమునకు వచ్చు సాతకులు ప్రతి దినమున, 11 నుండి 16 వరకు పెరిగిరి. ఇది యన్నియు సమాజపు టిభివృద్ధిని చెప్పక చెప్పదు. కాని శ్రీలు చదివిన పుస్తకముల మాసపత్రికల సంఖ్య 206 నుండి 160 కి తగ్గుట సంతాపకరమని మాత్రము చెప్పక తప్పదు. శ్రీవిద్యాభివృద్ధి సమాజోద్దేశములలో ముఖ్యమని కార్య నిరీక్షింపమునందు కార్యదర్శి తేలిపి యున్నాడు. శ్రీలు కొరకప్పుడు పుస్తకములను సమాజమువారు బుక్కులకు నిండ్లకు పంపెదరు. వారు బహుశా పత్రికలకు చదువుట యందును తోడ్పడుచున్నాడు. గ్రంథాలయమునండి గ్రంథములను ఇండ్లకు పీసికొనిపోవుటకు సేవకులేరి వెలివిని సమాజములు వెంటనే తీసికొని యున్నాడు. నవసాపురపు తాలూకాభివృద్ధి సంఘమువారు జరుపు శ్రీలబహుశాతి పత్రికలలో నలుగురు శ్రీలు కృతార్థులగుచున్నారు. మొదటితరగతియందు ముగ్గురు శ్రీలు రెండో, మూడో, నాలుగు వారుగ నెన్ని బహుశాతులను పొందుట సంకోచకము.

సంఘముకార్యముగ వర్ధిల్లుటకు, తేమాప్రియందు సమాజమును రిజిస్టరు చేయించిరి. సమాజపు ట్రాస్టి అయిదుగురు బ్రష్టిల స్వాధీనమునందున్నది. ప్రస్తుతము సమాజముతాలూకు రు 415 ను నిలువచున్నది. గతసంవత్సరమున జరిగెను 44-13-1 లు. భిన్నుర 44-12-4 లు నిలువ. 0-0-9 లు. సమాజములకు 100-0-0 లు ఆస్తులైచ్చి వారిలో రు 45-8 లు మాత్రము తీర్చివేసిరి. బ్రష్టు దస్తావేజు భిన్నులను రిజిస్టరు భిన్నులను భూపతి గాజు బాపిరాజుగారు ధరించి గ్రామవాసుల కృతార్థులకు బాగు చేరి.

రాత్రిపాఠశాలయందు ప్రస్తుతము 40 నుండి చదువు కొనచున్నాడు. వీరిందరు పగలు పాఠశాలయందు సాటుపకు దురు, వ్యవసాయము చేయుదురు, మరియు బీదలు. పాఠశాల భిన్నులను సమాజమువారును, ఇంకో భాగ్యశుక్యులును, భరించుచున్నాడు. పాఠశాలకు భూసాహాయ్యమును చేయించగలవని దని సమాజము తాలూకాబోర్డువారికిని విద్యాశాఖవారికిని దరఖాస్తులు పంపించిరి. కాని పురపాలక మండలము తేలి నట్లు లేదు. పాఠశాలలో డాక్టులు లేరిరి చిన జేతమునందు నిద్రవ్యాధింబుల కికకాళి ముందరు. తాలూకా బోర్డువారు పాఠశాల పునరుద్ధరిన భరణాస్తును నుంజూరుచేసి విద్యాప్రతిపత్తికి తోడ్పడ ప్రార్థనలు.

ప్రజలశ్రమ ప్రతిపత్తిని వృద్ధిచేయుటకు 12 సంవత్సరములక్రిందటి స్థాపితమైన ప్రాథమిక సమాజము గతసంవత్సరము నుండియు కికకాళి చూపెడిది. సమాజమునకు భూపతి గాజు రామకృష్ణం రాజుగారు భార్య నగరూపామలమ్మి రెండురూ దానములు కనుపచిరి. ఆసామ్యము సంవత్సరమున పనిరూపాయలకుండు వడ్డీ కిచ్చి 1916 వ సంవత్సరపు వడ్డీని ఆసామ్యము కలిపిరి. వసూలవలన కనుబు రు 4-12 లు. ఆసామ్యము సమాజములకు వీలగు బోధనముక్రంద వినియోగించిరి.

సమాజము వారి సత్కార్యదలంబునను సంప్రదననియు. విహారకానానుభవ్యులం టింటి కిని దిరిగి ను 14 ను వ నూలు జేసి ఆంధ్రులకు 8-2 లు ను గుండు బాధితుల కి 70 శాతము కిక్కిరిది రాత్రి పాఠశాలకు నిచ్చిరి. కృష్ణనద కొట్టేటి ములకబాధితులకు నాలుగురూపులను నుడి సమాజమువారు తిరు ప్రజాపత్రికమును అపన్నులయందు సానుకంపము వెల్లడించిరి. సమాజ వానికోర్కెన సంధ్యమున బీదల కన్నకరత్రవనములను చేయవలసిన

స్థానిక వార్తలు

(0)

భజన:— కేపటి ఆదివారము ఉదయము 7 గంటలకు బ్రహ్మ సమాజము వారి యుచితపతనాలయమున, 27 బ్రాహ్మ భజన జరుగును.

ప్రకటనము:— ట్టియరుల రాకపోకలను గూర్చి పత్రికలకంపు శంక్రివాల్లు మధ్యప్రకటనమునకు పుచ్చు కొనగూడదని నిషేధింపబడెను.

సంగీతసభ తిరువల్లిక్కేణి:— వై సభ తరఫున నెం 1 రు వెంకటాచలశెట్టి కిట్టిలో పల్లదం సంతీవరావు. పిల్లనగ్రోవి కచ్చేరి 7-వ తేది ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు జరుపబడెను.

మదరాసు హైకోర్టు:— జనవరి 8 వ తేదినండియు మద్యరకటనము వరకును మదరాసు హైకోర్టు ఉదయము 10-45 గంటలు మొదలు సాయంకాలము 4-45 గంటల వరకును పనిచేయును.

నిమ్మజాత్యుద్ధారక సంఘము:— బ్రాహ్మ యందలి వై సంఘము వారి రాత్రి పాఠశాల మందిరమున కేపటి ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు రుద్రకోటిశ్వర స్వామివారు “విశ్వయమునకు మాధవు”ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్తీమరు:— త్రెయిను సరియైన కేళకు వచ్చినయెడల ఇంగ్లీషు మెయిలు తపాలు కేపటి సాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నపురిలో బటువాడా చేయబడెను. ప్రత్యేకముగ సంచలుగలవారి తపాలు సాయంకాలము 5 గంటలకే సిద్ధము చేయబడెను.

జంతుహింసా నివారణోద్ధారక సంఘము:— ఈ సంఘమువారి సాయంకాలిక జంతుప్రదర్శనము జనవరి 20-వ తేది శనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు జిమ్ భానా ఆటఫలములలో జరుగును. వె.ట్టిండా ప్రభృతి ప్రభువును పోషకులుగా నుండురు. వెంట్టిండా రోసానిగారు బహుమతుల నొసాదరు.

శ్రీ భాగవతోపన్యాసము:— కేపటి ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు సాహుకారుకేట, ప్రోగ్రెస్సివు యూనియను మూలకందలి ఆన్నామలెమొదలిగారి హాలులో మహాకవి ఎం. లక్ష్మణమూరిగారు శ్రీ భాగవతము, ఏకాదశసంస్కంధము, 17-వ అధ్యాయమునందలి “వల్లభశ్రుభక్తము”ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

బంగోడా న్యకసాయ, పక్రమిక ప్రదర్శనము క్రిందటి మంగళవారమునాడు జేయబడెను. సంస్థానమునందలి పర్యటలను, కళలను ప్రోగ్రెసింది అభివృద్ధిచేయుట యే ప్రదర్శనముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. సాధారణముగ ననుభవముగనున్న చేతిపనుల విధానముల జూపుటయే గాక ఇప్పుడున్న పరిశ్రమలలో నలవపడిన తేజులబెట్టుటకు గూడ రిని యుద్దేశింపబడినది. ప్రదర్శనమై దుభాగములుగ విభజింపబడినది. (1) క్యకసాయము (2) ఉద్యానకృషి (3) అటవీఫలములు (4) పరిశ్రమలు (5) విద్యాప్రదర్శనములు.

దని భూపతి గాజు వేంకయ్యగారు 100 లను ద్రోణంగాజు సిరగ్గుగారు తమ ఆనసాకాలమునందు రూ 50 లను ఇచ్చిరి. ఆ సామ్యురది వడ్డీని మార్మే భిన్ను చేయవలసినదని దాతల యుద్దేశము. వెనుసామ్యురైయ్యగారు మూలధనము క్రింద నారు రూపుము లిచ్చుటకు వాదానముచేసి రూ 50 లను నమూ లిచ్చిరి. భూపతి గాజు బాపిరాజుగారు రూ 200 లిచ్చిరి. సమాజమువారు రూ 135 లు ను పరులకు వడ్డీ కిచ్చిరి. బోధ్యాకంతులకు కొందరు ఆంధ్రులు గ్రహామి రితి రూపాయల 55 గ్రంథములను సమాజమునకు ప్రసాదించిరి.

ప్రతి సంవత్సరమున నవంబరు మాసమునందు జరుగవలసి యుండిన వాని కోర్కెనము అతివన్నులవలన యధాప్రకారము చేయుటకు మీరు తేక డిసెంబరునాదిరి చేయవలసి వచ్చినది. గ్రామములను సమాజములను పట్టుదలతో పనిచేసి ప్రజలయజ్ఞానమును పోగొట్టి దేశభాగ్యదయమునకుతోడ్పడవలసియున్నాడు.

చెన్నపురి బజారు రిపోర్టు

6-వ తేది శనివారము జనవరి 1917.

	రు. అ.
బియ్యము క్రొత్తది	7-4-0
డిబ్బా పాతిని 29 ప.	7-10-0
జొన్నలు 24½ ప.	8-8-0
ఫనియూలు బారువ 1-కి	51-0-0
నెయ్యి మణుగు 1-కి	15-0
మిర్చి క్రొత్తది బారువ 1-కి గుంటూరు	66-8-0
డిబ్బా పాతిని పరికాయ	104-0-0
పొగాకు	240-0
దూది కొత్తది మార్చి, వాయిదా	230-0
కందులు బస్తా 58 ప.	11-8
నువ్వులు 11 ప.	3-8
ఉలకలు ప- 48బ 1-కి	6-0
చింతపండు బారువ 1-కి	35-0
పసుపు బా. 1 కి	101-0
చక్కెర ప. 1 కి	4-6
బెల్లము ,, 1-కి	2-8
కొబ్బరి ప. 1-కి	6-8
పోకలు ప. 1-కి	16-0-0
ఉప్పు బస్తా 46-8-0-8; 3-10-0 చిల్లరకు ప1-కి 1-6-0 0-2-0	
తోట్లు పా 1-కి 8-0-0; 1-9-0; 1-6-0;	వెల
నీలిమందు ప. 1-కి	110-0
సవరములు 1-కి	15-8-0
డిబ్బా	17-4-0
క్రెంచికాసులు	5-0-0
బంగారము	7-0-0
వెండి	90-0-0
గవ్వ మెంటు పత్రములు	83-4-0
నీనుపేరునెనగ బా 1-కి	24-0

గవర్న మెంటు పత్రములు.

1913-16

నూటికి 4 వడ్డీని- (1915-1916)	96 మొదలు 98 వరకు
టర్ని సెలియలోను 4-వడ్డీని (1916-17)	91 మొదలు 92 వరకు
8½ వడ్డీని	75 మొదలు 76 వరకు
8-వడ్డీని (1896-97)	64 మొదలు 65 వరకు

గృహశాస్త్రముల సంఘమువారినిర్వాహక వర్గము వారు ఈ సాయంకాలము కారై కేలు ప్రభిక్షియ ధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైరి. కార్యక్రమమును నూచించు పత్రమును, సంఘనిబంధనలను సమావేశమున నూచించింపబడినవి. సంఘనిబంధనలను గూర్చి చర్చించుటకు రెండుపసంఘము లేవనబడినవి. ప్రజల సాహాయ్యమును సానుభూతిని బడయుటకు నిబ్రవరిమాసమున నొక బహిరంగ సభ జరుపుటకును తీర్మానింపబడినది.

బంగారాబాంకి అగ్యక్షుడును, కార్యదర్శియును, బొంబాయి సంఘాధ్యక్షుడును, మరి కొందరును, ఈనెల 8-వ తేదీని గర్విలియం మేయరు గారితో కలకత్తానగరముననున్న టిండిరి, యుద్ధకాణమున ధనము మెనపాచేమియారు పంపబడవలసియుండుట చేతను అందులకు ప్రతిగాకచ్చిసామ్యు ఇండియావొరకెనువారి చేతికి రాక యిండియావంత్రిగారి కందునుండుటలకును దొరతనమువారు కాన్నిలునిల్లుల విక్రయమునకుమితి ఏర్పరువలసి వచ్చినది మేయరు గారు నుడిచిరి.

యుద్ధానంతరమున వర్తకమార్పు లెట్లున్నను జనాను వారి దిగుచుండును మిక్కిలి యున్నతస్థితిలో నుండుననుటకు సందియము లేదు, క్రిందటి సంవత్సరము జనవరి మొదలు నెప్టు బరు వరకును గల ఈ లొమ్మిరి మాసములకును 1,322 843,000 యన్నులు లేక రూ, 212,28,48,000 ల నిలువ గల వర్తకము చేసినది. క్రిందటి సంవత్సర మీకాలమునందు జరిగిన వ్యాపారముకంటె క్రిందటి సంవత్సరమునందలి వ్యాపారములో నూటికి 54½ శంతుల నొప్పున యభివృద్ధి చూపట్టినది!

కావలెను.

15 రూపాయల జీతముతో ఒక సర్వేయరును, 20 రూపాయలతో ఒక ఓవరుసీరును సాలూరు జమిందారికి కాలెను. భత్యము రోజు 1-కి రు. 0-8-0 లును, మైలేజీ రు. 0-1-6 ను ఇయ్యబడును, దరఖాస్తులు సాలూరు దివానుగారికి, సాలూరు అని పంపవలెను.

THE GREAT WAR.

MILLION GERMAN CASUALTIES IN FRANCE.

ARMED MOBS TERRORISE ATHENS.

DOBRUDJA EVACUATED BY RUSSIANS.

[REUTER'S AGENCY.]

AMERICA.

Germany's Peace Terms.

Communicated to President Wilson.

LONDON, January 5.

The impression is growing that Germany has so far climbed down that she has communicated to President Wilson at least the outlines of peace terms, which she originally dilly refused to do. Meanwhile the authorities at Washington maintain absolute secrecy, but Americans are convinced that important developments are progressing under the surface. The chastened mood of the Germans is attributed to the British blockade which is grinding slowly but surely. The spectre of economic ruin, with its inevitable consequences of internal commotion is evidently frightening the German leaders of all parties, although some continue threats of frightfulness. The feeling of fear is increased by the shortage of the harvest of potatoes, Germany's mainstay, which is only twenty million tons as compared with fifty-one million in 1915.

Germany's Peace Terms Communicated to Dr. Wilson.

LONDON, January 5.

The "Koenigsche Volkszeitung" says:—Germany's peace terms have already been communicated to President Wilson.

GREAT BRITAIN.

The Premiers' Messages to the Dominions.

On Assumption of Premiership.

LONDON, January 5.

The Colonial Office publishes messages from Mr. Lloyd George on the assumption of his premiership to the Premiers of the Dominions. Mr. Lloyd George says: I send you on behalf of the people of the old country a message to our brothers beyond the seas. There is no altering in our determination that sacrifices that we and you have made and have still to make shall not be in vain and the fight which we are waging together for humanity and civilization shall be fought to a triumphant issue. We realize that we shall need every man who can be put into the field and every pound which rigid public and private economy can provide and every effort which the united people can put forth to help our soldiers and sailors in their heavy task. The splendid contributions to the common cause already made by the Dominions give us sure confidence that their determination is not less and high than ours, and however long the path to final victory may be, we will tread it alongside.

Replies echoing Mr. Lloyd George's sentiments are published from Canada, Australia, New Zealand, South Africa and Newfoundland.

Forthcoming New War Loan.

LONDON, January 5.

The forthcoming new war loan is assured of a very favourable reception not only by financiers but by the public generally. Terms have not yet been announced, but prospectus is expected during the next few days. Sufficient is known however to make it certain that the loan will be highly attractive affording a long dated investment, with a rate of interest highly remunerative. There is a general belief that there will also be other attractions of minor but substantial character. Part of the loan will be issued with dividends free of income tax.

Increase in Wages to Lancashire Workers.

LONDON, January 5.

In accordance with agreement made a few months ago two thousand Lancashire cotton weavers mostly women are receiving five per cent advance in wages while five percent advance previously granted as war bonus has been converted into regular advance.

Indian Trade with France.

Deputation's Investigations.

LONDON, January 5.

Regarding the mission to France of Messrs. Chadwick and Black to investigate the possibilities of development of trade between India and France, the "Times" expresses gratification that Mr. Chamberlain and the Government of India have taken preliminary steps in the direction of giving effect to the policy of promoting Allied trade laid down by the Paris Conference. The paper points out that in some ways the task will be less complex than their investigations in Russia, since much data already exists regarding Indo-French commerce.

The "Times" on General

Barrow's Appointment.

LONDON, January 5.

The "Times" says, General Barrow's appointment to the India Council is unusually interesting, in the present circumstances, and fittingly crowns a distinguished career in the Indian army. He has borne the brunt of much heavy and varied work as the India Officer, by the employment of Indian troops in so many theatres of war.

Indian Rajas' Presents.

For Red Cross Sales.

LONDON, January 5.

A number of beautiful presents have been received from Rajas for the great Red Cross sale at Christie's at the end of March.

School of Oriental Studies.

The King to Open it.

LONDON, January 5.

The King will open the school of Oriental studies at the end of February. Students classes will begin on the 18th.

"P. M. Gazette" Purchased by Radicals.

LONDON, January 5.

The Radical Sir Henry Dalziel has brought the "Pall Mall Gazette."

The Imperial Conference.

Indian Representation.

LONDON, January 5.

The "Indianman" has collected the opinions of several distinguished Anglo-Indians with regard to Indian representation at the Imperial Conference.

Sir John Hewitt hopes that one of the advisers from India may be an Indian of broad statesmanlike imperial ideas.

Sir George Birdwood says that he altogether supports representation of India by a non-official Indian like Maharaja Sir Pratap Singh as well as by an official European or Indian member.

Colonel Yate, M. P., hopes that one of the official representatives will be especially selected as a personal friend of soldiers who have fought so well, and of chiefs and peoples who, by their contributions, have helped so well to maintain the Imperial cause.

Mr. Lloyd George in Rome.

LONDON, January 5.

It is officially announced that Mr. Lloyd George and Lord Milner, with their official advisers, have arrived in Rome to take part with the French and Italian Governments in exchange of views on the General situation.

Montagu's Silver Report.

LONDON, January 5.

Montagu's report on silver market says:—Market has been unusually inert and visible transactions have been rather small. General enquiries, apart from ordinary demand, have not been sufficient to affect prices. Shanghai exchange has fallen a half penny. Some silver has been sold on China account and some purchases have been made for Indian Bazaras where the stock has been much reduced lately.

Mr. David Robert Lyall has died at Taunton.

The Kitchener Memorial Fund now exceeds four hundred thousand.

GREECE.

Effect of Blockade.

Athens Terrorised by Armed Mob.

LONDON, January 5.

The blockade is pinching Greece. Fights are of daily occurrence outside bakeries, and the stocks of grain and flour are barely sufficient to last to the middle of January. Mutinous reservists are terrorising Athens, refusing to recognise any authority. Even the military party which originally encouraged the reservists has now been obliged to bow to the dictates of what is really an armed mob and the establishment of a Commune like that in Paris in 1871 is possible.

TURKEY.

Turkish Government Denounces.

Treaties of Paris and Berlin.

LONDON, January 3.—A Turkish note to the Central Powers denounces the treaties of Paris and Berlin and

TELEGRAMS.

states that Turkey abandons her subordinate position under the guardianship of the powers and announces the autonomous administration of Lebanon.

AUSTRIA.

Cabinet Crisis in Austro-Hungary.

LONDON, January 5.

The "Vossische Zeitung" says, that Emperor Charles summoned Count János Andrássy, the leading opponent of Count István Tisza, to Vienna. The formation of a coalition Cabinet in Hungary is more probable than the immediate resignation of Count István.

Famine Threatening Austria.

LONDON, January 5.

LONDON, January 4th.—"The Morning Post's Budapest correspondent says that the army within the frontiers on the Danube is suffering from a famine unprecedented in the history of the country. It is to be foreseen." ("C. & M. Gazette.")

AUSTRALIA.

Record Trade Between Japan

and Australia

LONDON, January 5.

SYDNEY.—It is officially announced that trade between Japan and Australia for the first ten months of 1916 was of the value of £9,193,363 sterling constituting a record.

FLOODS.

LONDON, January 5.

BRISBANE.—Floods river has overflowed and the surrounding country is submerged. Fitzroy river continues to rise and Rockhampton is in danger.

GERMANY.

A Million German Casualties.

LONDON, January 5.

Reuter's correspondent at Field Headquarters says, the British 1916 loss of 3,024,000 prisoners exclusive of Egypt and East Africa. The French took 70,000 including 20,000 at Verdun and 50,000 at the Somme. The British took 200,000, the Germans 2,400, the Russians 3,000,000, and the Macedonian army 14,000. The corresponding British casualty's total casualties in France during 1916 were a million.

Kaiser and Ferdinand.

a COLLISION.

LONDON, January 5.

AMSTERDAM.—The King of Bulgaria collided at some point with the Kaiser at the German Headquarters on the 2nd instant.

SEA WAR FARE.

Submarine's Callous Disregard.

LONDON, January 5.

The Admiralty states that besides the cases of the steamers "Kappashenock" and "Westminster" there is a further instance of callous disregard of the lives of non-combatants.

Torpedoing of "North Wales."

LONDON, January 5.

A German wireless on November 2nd reported torpedoing of the ship "North Wales." Nothing has since been heard of the ship beyond a piece of varnished wood marked "North Wales" being found in Sella Cove and boats being stranded on Cornish coast. It is presumed that the crew took to boats while gates were prevalent and were drowned.

Steamers Sunk.

LONDON, January 4.

The Steamers "Leo" (French), "O di" (Norwegian), "San Leonardo" (Spanish), and "Dimitrie Gromadov" and "Aristotle Gromadov" (Greek) have been sunk.

The Admiralty publishes details of the sinking of the "Iverna" showing that 120 men and thirty-three seamen are missing.

ITALIAN FRONT.

The Italian Communique.

LONDON, January 5.

The Italian communique says:—We repulsed violent night attacks between Asolo and Lake Garda, compelling enemy to retire in disorder with heavy losses. We advanced two hundred metres by a sudden successful attack and established our new positions.

FRENCH FRONT.

French Communique

LONDON, January 5.

The French communique says: There was lively reciprocal artillery work at Douaumont and Vaux. Twenty French aeroplanes bombed aerodromes at Matigny, Baccourt, Erez and Barzes and railway stations at Rolly, Athies and Vilecourt and cantonments at Roye.

Violent Artillery Duel.

Enemy Aeroplane at Compiègne.

LONDON, January 5.

Last night's French communique says:—There was a fiery violent artillery duel west of the Lons-Somme-Pys road and in the region of Douaumont and Fegny Hill. An enemy aeroplane dropped two bombs on Compiègne. A woman was injured, but no damage done.

TELEGRAMS.

BRITISH FRONT.

Successful British Raids.

LONDON, January 5.

Marshal Sir Douglas Haig, in to-night's communique says:—We successfully raided trenches north-eastward of Arras and twice entered positions in the neighbourhood of Wytschaete. We drove off a party endeavouring to approach us eastward of Armentieres.

AFRICAN FRONT.

The War in East Africa.

British Progress.

LONDON, January 5.

An official communique from East Africa says:—We stormed on Monday strongly entrenched lines in the Mgoga valley southward of the Wingara Hills, inflicting heavy casualties and capturing several guns and prisoners. We pushed the enemy to within eleven miles north-west of Kibumba towards the Rufiji valley. Meanwhile a detached column made a wide detour through difficult trackless country and established itself astride the routes leading southward from the Rufiji valley. Our forces further east are astride the tracks leading southward from the Rufiji delta, where considerable enemy forces are located. The British force eastward of the Tanganyika are driving a strong detachment towards Mahenga.

BALKAN FRONT.

Successful British Raid.

Naval Activity.

LONDON, January 5.

SALONIKA.—A British official statement says:—We successfully raided the village of Kepri, inflicting casualties and taking prisoners. The Navy bombarded positions at Delibates and Lakovika.

SOUTH EASTERN FRONT.

Russian Evacuation of Dobrudja.

Contents of Granaries Removed.

LONDON, January 5.

With the capture of Macin the defence of Dobrudja is virtually over, the Russians having evacuated the rest of the territory. They had held on to the Macin bridgehead in order to protect Braila on the flank. It has now been whittled down under pressure of reiterated attacks until all that remains to the Russians is a narrow belt of land between the marshes which carries the great highway to the Danube and Braila. But the advance upon Braila has been so effectively retarded that it may safely be assumed that the contents of the great granaries have already been removed out of the enemy's reach.

Fierce Battles.

LONDON, January 5.

A Russian wireless communique says:—We bayoneted many Austrians and took prisoners, the remainder of a reconnoitring party north of Zolotin. We repulsed five strong enemy attacks on the heights south of Sheboukna river and repelled three attacks north of Oltuz river.

Three divisions supported by thirty batteries attacked and pressed us back south of the mouth of the River Buzau. Enemy launched fierce attacks at Vokron eastward of Zrailu. Stubborn battle lasted the whole day with great enemy losses but enemy in the evening continued as to withdraw to the other bank of the Danube.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

DELHI

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 5.

The following telegram dated the 4th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Raid and artillery activity took place on the British front. Nothing important occurred on the French front.

The Austrians persistently shelled Gorizia. The Italians kept hostile trenches and lines of communication under artillery fire along the whole front.

The German raiding activity in Galicia was checked by the Russians.

Severe fighting continues in the mountains of Moldavia, the Germans claiming to have made an advance, but the Russians stating that they have beaten back the attacks.

The Russo-Rumanians have fallen back towards Focsoni, which the enemy are approaching. The Russians have also withdrawn closer into the Macin Bridgehead.

Shipping Arrivals and Departures.

Communication by Telegram.

DELHI, January 5.

It is understood that a recent order prohibits the sending of any telegram which contains both the name of any sea-going vessel and its date of arrival or departure. Persons desiring to correspond with friends or shipping agents on such matters will therefore be well advised to do so by post instead of by telegraph, and, if telegrams are necessary, so to word them that they may escape interference from the censorship for infringing the order mentioned.

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

Comforts for Troops.

Lady Chelmsford's Letter to the "Times"

CALCUTTA, January 5.

Her Excellency Lady Chelmsford has addressed the following letter to the Editor of the "Times" and will be obliged if insertion can be accorded to it in your columns:—

To

The Editor of the "Times".

SIR,

A number of statements have recently appeared in the Press in England which convey the suggestion that nothing has been done in India in the way of supplying comforts to the troops on active service in Mesopotamia, and that it has been left to recently formed organisations in England to take this matter up. My attention has been drawn, in particular, to a letter dated the 25th of October last addressed to the Times by Sir Edward Ward, Director General of Voluntary Organisations, in which he stated that since his department undertook in June last, the provision of comforts for general contribution in Mesopotamia, he had been in constant and direct communication with the officers at Basra who had been specially appointed to ascertain the needs of the troops for comforts and were responsible for their distribution, and that with the assistance of the associations throughout the country, affiliated under his department, he had been able to comply with their demands.

2. The suggestion that, but for the efforts of voluntary associations in England, welcome though these have been and are, nothing had been or would be done in the way of supplying comforts to the troops in Mesopotamia, does grave injustice to the voluntary work, which has been carried out in India since the commencement of the war. The actual facts, stated as briefly as possible, are as follows:—Early in the autumn of 1914 a comforts fund was started privately in Delhi by Lady Carlyle. This fund rapidly expanded, and shortly afterwards became a regular public organization known as the "Indian Comforts for Troops Fund," with the Commander-in-Chief in India as Patron and Lady Carlyle as the first President, a position in which she was succeeded for a short time by Lady Errington and later by myself. Two other important Comforts Funds were also organized in India almost immediately after the outbreak of the war: Lady Willingdon's Fund in Bombay and Lady Carmichael's Bengal Women's War Fund in Calcutta. In addition to these, numerous smaller organizations came into existence from various dates in 1914 and 1915: at Lahore (Lady O'Dwyer's Fund), at Quetta (Lady Ramsay's Fund), in the Central Provinces (Lady Robertson's Fund), at Ranikhet and Allahabad in the United Provinces, in Kashmir, at Rawalpindi, at Ranchi and Bankipore in the province of Bihar and Orissa, at Manipur, at Maymyo and Rangoon in Burma, in Madras, at Secunderabad and in the Delhi Province. The work of all these organizations and their local branches has been systematically co-ordinated with the Indian Comforts for Troops Fund. Each organization has certain units definitely allotted to its charge, and comforts have been regularly supplied on a scale fixed by the Central Fund. The whole of the executive work of these organizations is performed by ladies. The three main Funds mentioned above despatch comforts for the troops to the value of approximately £10,000 a month. Both British and Indian troops are supplied. Every single unit in Mesopotamia is, and has been from the first, looked after by one or other of these funds.

3. In the initial stages, comforts were supplied to troops serving in every theatre of war. Later on, all Indian troops west of Suez were transferred to the charge of the Home Funds, in particular to the Indian Soldiers Fund Committee presided over by Sir John Hewitt; and for some time past, the work of the Funds in India has been confined almost entirely to the troops serving in Mesopotamia. There, the work of getting the comforts up to the units at the front has necessarily been affected by the difficulties connected with river transport, but the risk of non-delivery has been minimised by sending the greater part of the comforts by post, and in any case, it is from no lack of voluntary effort on the part of the people of India that consignments of comforts have occasionally failed to reach, or been delayed in reaching, the troops for whom they are intended.

4. In addition to these comforts, medical comforts in large quantities have been regularly supplied by the Red Cross Fund. This Fund was started on the 7th August 1914, and up to June last the total amount of gifts of money received at headquarters was over £91,000, while, in addition to these, gifts in kind to the value of approximately £120,000 had been received by the War Gifts Depot, Bombay. The work of the Fund has extended to Mesopotamia, East Africa, Egypt, France, England, India, the Dardanelles and Salonika. It has given contributions to Ladies' Committees in India for the purchase of materials, and salaries to nursing sisters in India and elsewhere. It has been employed in the supply of hospital fittings and comforts not only to war hospitals, but to Convalescent depots, hospital ships and trains. The supplies have included motor launches, mobile laboratories, ambulance river flats, stretchers, bandages, chairs, screens, ice-machines, sterilisers, hospital clothing, and comforts of every description.

5. Red Cross work on behalf of the Indian Council is being carried on in practically every station in India. The number of centres varies from time to time, but at the moment there are working bodies, large or small, at 67 centres, under which 310 local Branches are working. At these centres and branches, thousands of ladies, English and Indian, work regularly at making, packing and despatching medical comforts of various kinds.

6. I feel that it is my duty to attempt to remove the entirely erroneous and ungenerous belief that the women of India have failed to take their share in the work of caring for the troops serving overseas. In the few months that I have spent in India, I have seen enough to satisfy me that so far from this being the case, the industry and devotion in connection with voluntary work displayed by the women in India will bear comparison with that displayed in England; and the many grateful letters received from the troops in Mesopotamia show that they fully appreciate what India has done for them and would emphatically repudiate the suggestion that they have been neglected and uncared for.

TELEGRAMS.

Death of a Great Indian Explorer.

CHITTAGONG, January 5.

Rai Bahadur Sarat Chandra Das, C. I. E., the famous Tibetan explorer, died this afternoon at 1.30 P. M. at his residence on Davapahar in Port Carmichael.

Bengal Home Industries.

Meeting of Executive Committee.

A Public Meeting in February.

CALCUTTA, January 5.

A meeting of the Executive Committee of the Bengal Home Industries Association was held this evening at the Government House, Lady Carmichael presiding. The meeting accepted the broad lines on which the draft memorandum and articles of association were drawn up. Two influential sub-committees were appointed, one to consider in detail the articles of association with special reference to notes on the subject submitted by Mr. Justice Woodroff, Mr. J. G. Cunningham and Mrs. R. K. Ray, and the other committee to draw up a programme of work. It is also proposed to convene a public meeting early in February to enlist public sympathy and co-operation, announce the programme of work, and invite subscriptions.

BURMA.

Burchell's Appeal Dismissed.

RANGOON, January 5.

In the Chief Court to-day Mr. Justice Ormrod summarily dismissed the appeal of Burchell, an ex-soldier and subsequently of ponceitance, who was sentenced by the western Sub-Divisional Magistrate, Rangoon, to six months rigorous imprisonment on each of three charges of cheating three persons by collecting subscriptions for what he called Lord Kitchener's Relief Fund which never existed.

UNITED PROVINCES.

Magha Mela in Prayaga.

Government Arrangements.

ALLAHABAD, January 5.

Pilgrims have already begun to arrive for the coming Magha Mela in Allahabad. Dr. Sousa, Deputy Sanitary Commissioner, United Provinces, is encamped on the banks of the river to supervise the arrangements. Mr. Wallace will be the Joint Magistrate on special duty in connection with the Mela.

BRIEF TELEGRAMS.

The Postal Express trains conveying the inward foreign mail leaves Bombay to-day at 13.10 hours.

His Excellency the Commander-in-Chief is to pay a visit of inspection to Allahabad on the 11th January.

Mr. Radhakamal Mukerji, M. A. Prem Chand Roychand Student, has been appointed Principal of the Saran Dharma College, Lahore and has taken over charges of the College.

The Havas war news which the Government used to receive daily at Pondicherry since the beginning of the war has been discontinued from the 1st of January with the view of curtailing expenses.

M. Andre Martineau, son of H. E. the Governor of Pondicherry has recently been awarded with the "Croix de Guerre" for gallant aerial feats in the region of Somme. His name has been specially mentioned in the despatch.

From the letters of the Indian soldiers received on Wednesday last, it transpires that there is a great probability for the whole contingent to return to Pondicherry shortly and to pass three week leave at home.

It is understood that the statement appearing in the press that Mr. K. L. Datta will succeed Mr. J. S. Chakravarti as Financial Secretary and that Mr. Chakravarti will be appointed head of Education Department in Mysore, has no foundation.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, January 6.

Mr. Lloyd George's arrival in Rome came as a surprise. The French party includes Messrs Briand, Lyautey and Thomas, while General Falmigna represents Russia.

The fact that Rome has been selected for what is likely to be the biggest War Conference has aroused great enthusiasm in Rome, where Mr. Lloyd George is already popular here, and is regarded as tangible proof to the whole world of the absolute accord of the Allies.

WASHINGTON.—The State Department states that President Wilson does not contemplate the issue of another peace note. After a debate lasting three days, the Senate rejected the motion approving Dr. Wilson's note and then adopted a Republican resolution approving merely the President's request for peace terms.

The French communique says there was considerable reciprocal artillery activity on the French front.

LONDON, January 5.

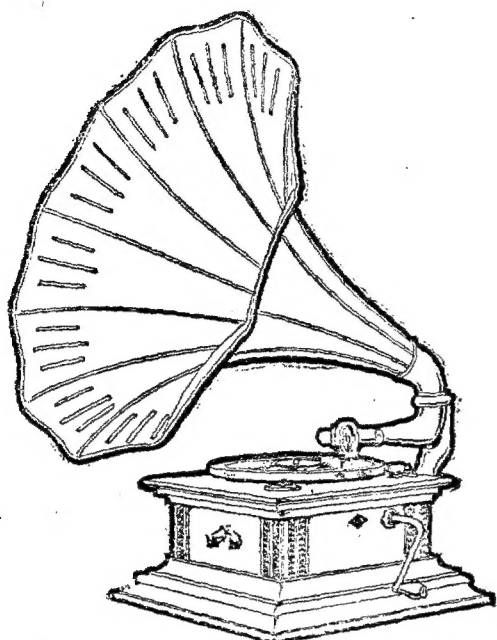
It is reported from Athens that a mangled version of the Entente's note has been published.

The "Times" correspondent at Athens says General Dinsmaris who aspires to be the Greek Enver Pasha has learned from Macedonia that an attack by General Mackensen on Monastir front cannot be developed.

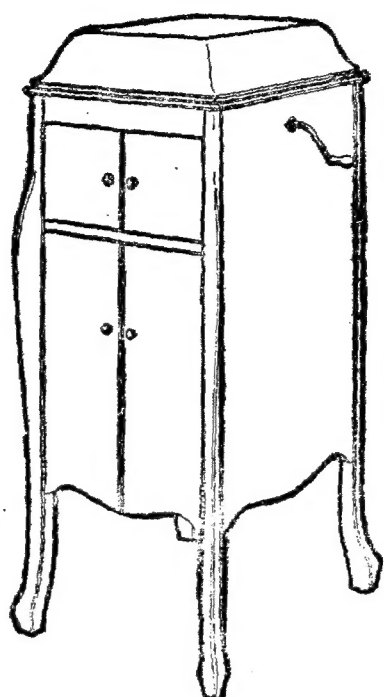
LONDON, January 4th.—The Exchange Telegram Company's Rome correspondent quoting a Swiss paper says:—Germany is preparing a counter reply to the Allies based on more modest conditions which are capable of becoming a step towards peace. ["C. and M. Gazette"]

His Master's Voice

NEW IMPROVED 1916 MODELS.

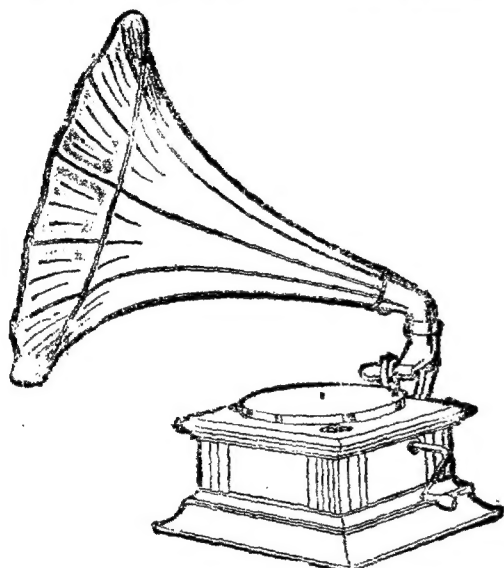
MODEL F.E.O. Rs. 165.

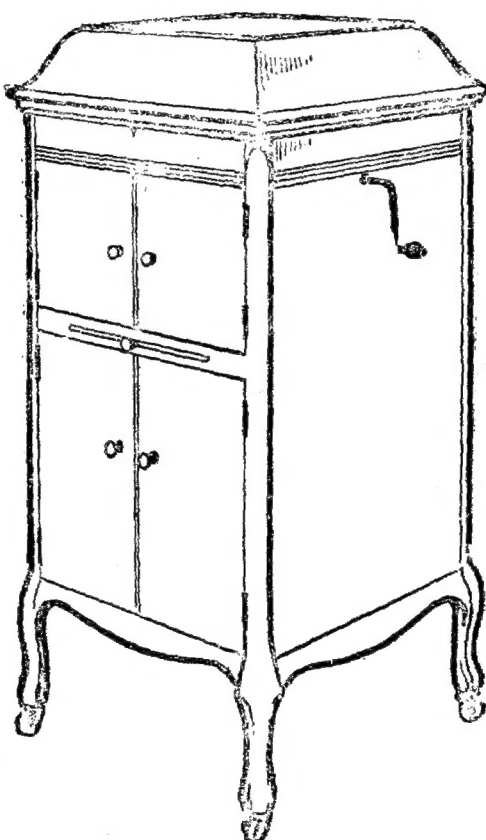
MODEL M.B.M. Rs. 400.

MODEL F.F.M. Rs. 255.

MODEL F.E.M. Rs. 165.

MODEL M.C.M. Rs. 500.

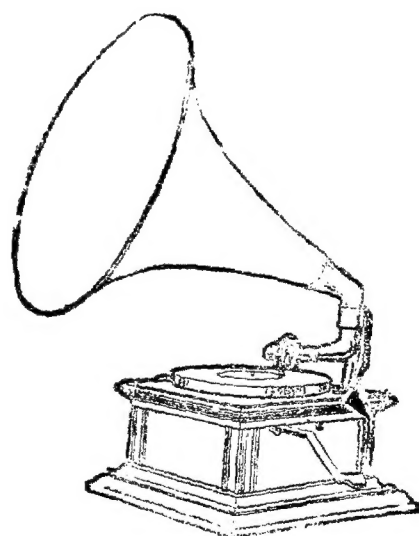

MODEL F.D.O. Rs. 125.

MODEL F.C.M. Rs. 135.

Write for our latest
lists of all Indian
Records.

MODEL F.C.O. Rs. 135.

Sole Agents: SPENCER & CO. LIMITED, MADRAS.

AUTHORISED SUB AGENTS.

T. Raju & Co., Shyali; A. Rungasawmy Moopnar, Kumbakonam; N. R. Naidu & Co., Mannargudi; S. P. Kalimullu Pillai & Sons, Negapatam; S. S. Char & Co., Trichinopoly; V. Muthusamy Chetty & Co., Pudukottah; H. O. L. Marikar, Munnar; The Murugavilas Cycle Co., Madurai; A. P. P. Chettyar, Tuticorin; S. Narayan & Sons, Tinnevely; Mahomed Mustafa, Nagercoil; S. P. Mel & Co., Trivandrum; S. Ramalingam Pillai, Quilon; The Trading Co., Alleppey; Joseph Brothers, Kottayam; S. N. Sundaram Iyer & Sons, Cochin; K. V. K. Rowther & Co., Palghat; Heerji M. & Sons, Cannanore; U. B. Dutt & Co., Calicut; Abdul Rahiman Saheb & Sons, Coimbatore; M. B. Fakeer Mahomed & Co., Coonoor; Mr. Dinshaw H. Hazary, Ootacamund; Mr. B. V. Namgiri, Salem; B. Sooriah & V. Balasundara Mudaliar, Vellore; A. Krishnaiah & A. J. Ratna Mudaliar & Co., Chittoor; The George Cycle Co., Bellary; Mr. Merwanjee Maneckjee, Guntakal; Kama & Co., Kurnool; Mr. A. Narayanasamy Naidu Garu, Masulipatam; Mr. Merwanjee Maneckjee, Rajahmundry; K. V. Bramhiah & Sons, Rajahmundry; Sangit & Co., Cocanada; Nalam Ramalingaiah Garu, Cocanada; M. Venkataramaiah & Sons, Vizagapatam; H. G. Linganna & Sons, Mysore; A. V. & Sons, Karaikudi.

బి. ఈశ్వరప్ప అందు సచు, విశాఖపట్టణము.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని కవలయ గురించినను, ఉక్కు, ఇనుపవాసనములు పంపులు పంపులుగ వంచబడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలను ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించినను ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసంగత్యముల నెలవో నానో చింతవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలకమ్మటలతోను గోరి సంపదనే వాచిని సహజముగా పరిధరా చేయుచున్నందు గొప్ప పేరు మ్రోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయను ఫౌండ్రీ

సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తమిళవెల్లు నెం 55వ రు, 389 మదరాసు.

(వై కాన్స్ట్రక్షన్ కో-ఆపరేషన్ ఈ పత్రికపేరు కూడ ఎదవారితో గోరుచున్నారు.)

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బాను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్యములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి వృద్ధియంతోకము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బా సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవించుదురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బావల్ల ధాతునష్టముగలవారు, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును, రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కని మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరికనుగది ఒకబాటిపండు. ఇదికాబూల్, కాందహార్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినుటవలన ననడకపు 4 గురు మనఃస్థితి బలము ఆదేశమున ఒకవనిషికి గలదు. వై మురబ్బాను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప పండులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపాపాపత్రిక పార్కులలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యరోడ్, బెంగుళూరు సిటీ.

"ఆ మె క కో" యంత్రములు కూడ పెట్టోలుతో నడుపబడును.

ఈ యంత్రము నడపుటను నీపిల్లవాడు అయిన నిమిసములలో నేర్చుకొనగలడు చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారి కొంకు క్రత్యేకముగా తయారుచేయుపబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమర్లలను సోడా ఫేర్టీరీలను, అచ్చుయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలను.

వెల అతీసులభము, కనిచేయించుట కగు న్యయములను చాల తక్కువ. 1 1/2 మొదలు 6, బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మా నడపటాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. వెలలు, ఇతర విషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా క్లెన్స్ వ్రాయును.

బెస్ట్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్,
ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు.

327

కె బి జోషి అండుకో.

సెకండురీ బిల్డింగు

నెం. 321, హరన్బీ రోడ్డు,

ఫోర్ట్, బొంబాయి.

పూర్ణముగా నవీకరణయినది.

లోడవుక్ ఫోర్సు పంపు.

25 అడుగుల లానునుండి నీరునోడి

అంత ఎత్తునకు వైకిలాగును. గంటకు 2000

గాలనులు తోడును. 2 అంగుళములు ము

ఖము. నిష్కర చట్టానుబంధము, నీటిని వైకి

కొట్టుటకును జములు ఎక్కువలు చేయవచ్చు

ను. ఒకచోటనుండి మరియొకచోటికి ను

లభ్యముగా తీసికొని పోవవచ్చు యంత్రము.

బహు వల్లభ్యతకై ఏక తెగని ధార ప్ర

వహించబడియును. ఒక్క ము 50 పి

చానును.

డిప్ ట్ పంపు ఇతర పంపులు కారల

ము నేరి నూతు వ్రాయును.

వెల రూ. 55.

K. B. JOSHI & Co.,

No. 321 Haranby Road, Fort,

BOMBAY

(537)

క్రిత్తిమ్యతై నోకలక్ష్మణ్ గోకతేగారి చక్కని

కంకుర చిత్ర వక్తవంతు

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-0-0

వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయ గలగుటకును తరిసియును నిపుడును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులచేయునో అవి చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యాయంకముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, గూర్చి పుచ్చు కొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారిసర్దుకుంటై నెన్ను యిప్పించిపంపు నును. అందులకు ఫీసు 80 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేదీ నుండి ప్రారంభ మగును. క్లాసులో చేరవలచినవిద్యార్థులు 54 నెల 50 కంటేని గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పొదుగునారి విద్యార్థులు కోరినచో నికసెంటులకు తాత్కాలిక బడును. ఈ క్రింద నువ్వారించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149, Broadway Madras

Telegraphic Address:—"G4LY" Madras.

నవీకరణయినది. టుటోవర్ స్టాక్ 496

ఇది నూతనమైన గొప్పవాసనగలది. స్పిరిట్ సంబంధము లేనిది శ్రేష్టమునకు పుచ్చుము మొక్క సత్తునతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రముపై దురిగినచో వాసన వదలక యుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. చునోదోషమున కలగించు నది. ఒకకూర తేల్చుచి చూచిన నిజ మును తెగగ గలదు.

1/2 బొట్టు బుడ్డి 2-0-0
1 డ్రాము ,, 0-12-0
1/2 డ్రాము ,, 0-8-0

మామొక్క గల పండు పోయిపోయెను శ్రేష్ట నత్తమును తెలియగోరువారు మా సాంపిల్స్ కు వ్రాయుడు. ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-6

ఈ త్రేణులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

ది పరస్టా వెర్బుస్ మరీ కో,

నెం 1, వైఫోనీ, బొంబాయి నెంబు 3.

శారదాంబ

ఇది శ్రీ సృష్టిలోధని యన వాటకము సంబంధముగా సంస్కరణమునకు పుష్క ముండు కావడినది. అందరు జరిగి తీసుకలయును. వెల 0-4-0 సాంపిల్ 0-0-6 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

